

Pole sébéy tékínmɔnɔle Korēnti tãn tyí

Tyàh-̀nsah weyne

Korēnti kwille, kè me pne yreyno nínó yísyó wró, pè n ye Yesye ànê Yadratikile. Gbò yĩ yĩ wãl ñgbnɔ nónó pól-á sò syõ kéné kwil, kéné kwil tãn ye sò n yah sé yõ. Kreki névyé móntě-̀nsah kedyâh yó ye sò nénpóle. Nte Wrome tãn pɔ kè sɔ, té tã pé syi kè tã mɔ. Korēnti kwil tãn tyí, lékóló wãl kó-̀ntãn sò tno kah mɔ. Kãh pi sě, tyídĩ duke pól sò n we nénpó, ànê lékãm dukenɔ pólle, à tahlı tãn gbilki gbilki wãl duke náhnáh tyí. Té gbò yí-̀nsah kwil ye tã sò kéle.

Pole-á lésõ n yuku ñ kóló ke ní-ò sɔkɔ, à kyı ñwóló gbõnkwardtõnɔ pi nénpó. Té Nìvìnì tir we yo, névyé kò pé we sě Yesu yõ nénpó. Nónó-á sě Yesu yõ, Nsyifunɔ ye sò pé tókùle. Té pé kanne, Nsyifunɔ nãh péle. Tahbı ànê yõtãm nãh sò me fwóó pé sɔkɔ. Pé kan sò me yãm tãnne. Pè sò pé gblõyne n pi lékãm ñgbnɔ névyele. Kãh pi sě, pé sò me nìvìnì sɔkɔ, té me n sõ ne pãh me pé gblõy yõ, ànê lékãm-á me pé tyí.

Ye yísyó sókónteno nãh, Pole-á pópó n sɔkɔ ñ kóló ke tã-ò sɔkɔ, sébéy nê-á yò, à kè wãrki Yefesı kwil sɔkɔ, à tekı mɔ Korēnti tãn tyí.

Nte dí yó lésõ me pè n ye Apòlòsule. A n wil Alekisǎdri kwil. Wǎh pò kyɪ Yefesɪ kwil, Prisili ànê n pɛ Akilasɪ nê-á Pole kódíne, pépi me à kwɔ, té sóré mɔ n sɔkɔ à kɔ à kyɪ sèpìn yísyó pɪ Korēnti kwil.

Kè me á kɪ ne Pole sɔ sébéynó yísyó wǎrkɪ tekɪ mɔ Korēnti tǎn tyí, nónó-á sé tyí yah náh me we kwey mɛ sɔkɔ, à wil 1 Korēnti ànê 2 Korēnti tyí sɔkɔ.

Tyinɔ nínó yīn ye sɔ Pole wǎrkɪ tekɪ mɔ 1 Korēntile:

- Pole lésõ tyi yísyó we noh Korēnti kwil Yesu yõ sɛpú tyí sɔkɔ, nónó-á me yèkwɔrɪle n mɔ n sɔkɔ.

- Korēnti tǎn lésõ nósýó tekɪ mɔ ne, pè pɔ sébéy yóle Pole kɔ, nê sɔkɔ-á pè me kè yah kɔ n tyí ne, à pé vi mɔ tyi náhnáh sɔkɔ.

A wil képah sɔkɔ, Pole-á kwónó nónó pɪ, Yesu yõ sɛpú tókù sò me sè yahle, ànê pè náh me kè fɛ syi ne Yesu tɛntò névi-á nne. Kǎh pɪ sɛ, Pole me de yo kéné tyi sɔkɔ náhnáh n sébéy mɛ pól sɔkɔ.

1 Korēnti sébéy mène, kè vɪnmɔnɔ náhnáhle n kɔ, nónó-á kɪ fɛ Yesu yõ sɛpú tɪnkínó yohnɪ mɔ kwey gbɪ mɛ sɔkɔ.

Liyel yé yah tɛ ké kǎrnó sɔkɔ.

¹ Nmɔ Pole nê-á Liyel ye pɪ Yesu Krista tɛntò névile à yīne Liyel dɔyó yí tɛne, nímɔ ànê á yúnpi Sositɛnɪ ye n tekɪ n mɔ sébéy mène

² yépi Yesu yõ s̄épú t̄inkĩ tyí, yépi nónó-á me Korēnti kwil. Yépi nónó-á me w̄ilkĩns̄ahnóle Liyel tyí yõ té me kwrónm̄onole Yesu Kristale, yépi ye Liyel ye à tahl̄i Yesu yõ s̄épú pól tyí t̄ant̄an pól s̄ok̄o. Yépi pól me T̄ě ñgb̄ě Yesu Krista ȳinne n ye n gbo. Nm̄o ye yépi T̄ě NGB̄ENE ànê ápi t̄o T̄ě ñgb̄ěne.

³ Á kéle n yah n k̄õ Sú Liyel ànê T̄ě ñgb̄ě Yesu Krista tyí ne, pè yòb̄en̄or̄i ànê yèvin̄ine yé k̄õ.

⁴ Liyel ye yòb̄en̄or̄i p̄i yé tyí, yáh s̄onp̄ile me kwrónm̄onole Yesu Kristale. Képah ye, mé n w̄ek̄i Liyel tyí gb̄imegb̄í yépi ȳinne.

⁵⁻⁶ Yesu Krista tyí nê-á yo wah yé tyí, kè ye t̄ě-ñsah we yé n̄n̄o s̄ok̄o. Képah gb̄ò yõ s̄ok̄o ye yé we kwr̄o m̄o Kristale, té Liyel me p̄ep̄or̄i duken̄o pól p̄i yé tyí, yé k̄õ yé w̄ey d̄uk̄ù pólle n p̄ne, ànê pn̄en̄ó duke pólle yé tyí.

⁷ K̄ãh p̄i s̄ě, Liyel p̄ep̄or̄i yó ñt̄ě n̄áh yah kw̄lo yé tyí, yépi nónó-á me á T̄ě ñgb̄ě Yesu Krista sȳin̄p̄on̄o sȳki t̄ě.

⁸ Liyel ye k̄i t̄õ yé p̄i gb̄áht̄ep̄ule, f̄óó k̄i p̄o sȳi T̄ě ñgb̄ě Yesu Krista sȳi n p̄o s̄õ tyí. Képah s̄ok̄o, yé k̄i p̄i w̄enȳo-ñsah k̄ěne yé tyí lés̄õle.

⁹ Liyel n k̄o ñ tyíyónó s̄õ, ñm̄o nê-á yé ye p̄o kwr̄o m̄o ñ Pídí Yesu Kristale, nê-á á pól T̄ě ñgb̄ěne.

Gb̄ékínó nê-á de Yesu yõ s̄épú wr̄ó Korēnti kwil s̄ok̄o

¹⁰⁻¹¹ N̄ ȳun̄pyé, mé noh Klowe no yísyó tyí ne yék̄áb-á me de yé wr̄ó. Képah ye, ápi T̄ě ñgb̄ě

Yesu Krista yĩn yõ, mé kéle n yah n kã yé tyí ne, yé yé vyãh pı núkúle. Yé káh n ye gbékínó ne me yé wró. Yé yé sõno ànê yé tyi yáhntokõno pól pı núkúle.

¹² Nê-á mé n yo yé tyí gbékínó mè tyí soko, kè we yò: - Túkù ne nkě, ñmõ Pole náh névye-á pépile. - Túkù me ne Apolosi náh névye-á pépile. - Túkù mó ne Pyeri náh névye-á pépile. - Túkù wõ mó ne Krista náh névye-á pépile.

¹³ Yépi tẽ se me n sõ ne Krista-á me tókínóle? Pole se pè syı dahnı yõ yé yĩnne? Pole yĩn yõ se pè wel wilki yéle ni soko?

¹⁴ Mé n wekı Liyel tyí, máh sõnpíle mé náh ñnî yó nítẽ wel wilki ni soko yépi soko, à wil Krisipusi ànê Kayusi tyí soko.

¹⁵ Káh pı sě, ñnî yó nítẽ náh fẽ n yo n pi ne, ñmõ yĩn yõ-á pè pé wel wilki ni soko.

¹⁶ ǾǾǾ, ní dyo to kõ ne máh Sitefanasi ànê ñ no to wel wilki ni soko. Té à wil pépi tẽ tyí soko, ní dyo náh tõ me n kwne ne máh ñnî yó wel wilki ni soko.

¹⁷ Krista náh ñmõ tekı mõ ne mé wèlnwĩlkínóle n pı ni soko dò, à ní tekı mõ Nìvìnì tir yo yĩnne, nê-á kè náh yĩne kè ne n yo à yĩne névi yõtãhsyi yípî dùkùle, Krista syínó kõ kè põ pı yõ kěne dahnı yõ.

Krista syínó Liyel tẽnwenõ ànê ñ yípîle n wěkı

¹⁸ Yah, wãh ne Krista-á ku dahnı yõ, kè n pı n tẽ nêwõré welole névye yah, nónó-á me mónpuno wěkì yõ Liyel tyí tĩnne. Nte ápi

nónó-á me pwáhnmonɔ wě̀kì yõ, ápi tẽ wɔ tyí, Liyel tẽnwenɔ ye kèle.

¹⁹ Yé náh we di, kè me wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy sɔkɔ ne nkě:

«Mé kɪ yĩ pípú yípî ykɪ,
té kɪ lékám névye lékám niri.»*

²⁰ Nte yĩ pípú tõ nyãh, ànê kãrn ñgbnɔ pípúle, à tahl kwey gbĩ vyáhsensyírípu tyí wé? Liyel kè wě̀kɪ pnéyy ne yípî nê-á me kèkõyó mè névye sɔkɔ, nêwõré-á kèle dò.

²¹ Kèkõyó névye ànê pé yípî fyé yõ, pé náh tẽ we Liyel dùkù pĩ ñ yípî sɔkɔ. Kãh pɪ sě, ñ wey nê-á n yo té kèle nêwãh weyne pé yah, nónó-á sě ké yõ, Liyel kè yah tɔkɔ à pépi pwah mɔ kèpah gbò yõ.

²² Nsyifunɔ tẽ n ne n me ké tyí ne gbĩl tyi pɪ pé we, té Kreakɪ névye wɔ n mó n ne n me yípîle n yah n kõ.

²³ Nte ápi tẽ wɔ me Krista tyíle névyele n kwɔ, nê-á Liyel ney yáhnɔkɔnɔle pé syɪ dahnɪ yõ. Kè me yõ yíkínó weyne Nsyifunɔ tẽ sɔnɔ sɔkɔ. Nêwõré welɔ mó kèle névye tyí nónó náh pɪ Nsyifunɔle.

²⁴ Nte Liyel-á nónó ye pwah mɔ Nsyifunɔ sɔkɔ, ànê no téló sɔkɔ, pépi tẽ wɔ tyí, Liyel tẽnwenɔ ànê ñ yípî ye Kristale.

²⁵ Yé náh we di, Liyel tyípínì nónó-á nêwõré tyíle névye sɔnɔ sɔkɔ, sè yípî tyíle kal névi

* **1:19** 1.19 - Yah n te Yesayi 29.14.

yí^âp̄le, té ñ tyípínì nónó-á ñ tēnkwlɔnɔle n wēku névye sōnɔ sɔkɔ, sé tɔ tēnwɛnɔle kal névi tēnwɛnɔle.

²⁶ N yūnpyé, Liyel-á yépi nónó ye, yé yé gblǒy kèdùkù yah kè. Kèkōyó névye-á nónónɛ n yah yí^âp̄ névyele, ànê tēnpnèpule, ànê né-ñgbnɔle, sēnkno névye náh me fwóɔ yé sɔkɔ.

²⁷ Nte tyi nónó-á kèkōyó névye me n yah nēwân tyile, sépi ye pyě Liyel yah tɔkɔ à sennɛ yī pípú tē. Té tyi nónó-á pè me n yah tēnkwlɔnɔ tyile, sépi ye à yah tɔkɔ à sennɛ tēnwɛpu tē.

²⁸ Tyi nónó-á kèkōyó névye me n yilo, sè náh me kwâh yóle pé yah, pè náh me séle n mɔ n kō, sépi ye Liyel yah tɔkɔ à sé téló tyí ykɪ, pãh me nónónɛ n mɔ n kō.

²⁹ Képah sɔkɔ, Liyel némóní yó ntē náh tē wɛ ñ gblǒy yō n sah n pi Liyel yah sɔkɔ.

³⁰ Nte Liyel gbò yō sɔkɔ ye yéle kwrónmɔnɔle Yesu Kristale. Té Yesu Krista wɔ gbò yō sɔkɔ ye ápi me yí^âp̄ mè wɛ, nê-á wil Liyel tyí. Nmɔ gbò yō ye tō á pi néglólɔle Liyel tyí, té me wĩkĩnsàhnólɔle ñmɔ tyí yō. Té à me á pwah mɔ á tyíp̄el sɔkɔ.

³¹ Képah ye, «Névi nê-à me ké tyí nɛ pé pé gblǒy gbilki, Tē ñgbē-á tyi nónó pi ápi tyí, tē ñ gblǒy gbilki sépi yĩnne.»† Sě ye kéle wárkĩnsàhnólɔle Liyel wɛy sébéy sɔkɔ.

† **1:31** 1.31 - Yah n tɛ Nsyeremi 9.23.

2

¹ N yũnpyé, Liyel tir nê-á sò me wõbìnsàhnóle, máh kyɪ yé òinne à kyɪ ké tyí yo wilki mo yé tyí gbí nêne, mé náh sò me kéle n yo yé tyí wèngbìl soko, ànê névi yòtãhsyi yípî soko.

² Mé náh sò me tir yó òtẽ we yo yo tẽne yé tyí yõ-á me nê tyí, à wil Liyel ney yáhntokoko Yesu tyí soko, ànê ò syínó tyíle dahnɪ yõ soko.

³ Nmo sò me yé wró soko tãhkì kẽne ní soko, té tíkí me ní tẽ, ànê ní wil me n syah.

⁴ Máh sò me kwónó nêne n pi, té Liyel wey nêne n yo, névi yòtãhsyi yípî náh sò mé n pi séle à yé sònole n vi n mo. Liyel Mirki ye sò n wẽkɪ ò tẽnwenole.

⁵ Kãh pi sã, kè náh pi ne névye yípî gbò yõ sò yé sã Yesu yõ dé, Liyel tẽnwenoko gbò yõ ye.

Yípî nê-á n wil Liyel tyí

⁶ Nónó Yesu yõ sãnó-á de yĩn, á me pépile n kwoko yípîle nê-á ké gblõy kèkõyó névye ànê pé yòtãm tyíle, pépi nónó min-á kɪ n tye n pi.

⁷ Api me yípîle névyele n kwoko nê-á wil Liyel tyí, képah nê-á sò me wõbìnsàhnóle. Kèkõyó mó-ńkẽ gbí òkù soko ye lésõ Liyel yah tãko sah kéle, ápi yõ yõ yinne.

⁸ Kèkõyó yòtãm soko yó òtẽ náh kè pĩ. Pàh sò me kè pĩ, pè náh náhkɪ Tẽ òngbẽ syɪ n pi dahnɪ yõ, òmo nê-á tõrí nétẽne.

⁹ Tyi nópi pi à yĩne sǝ-á lésǝ kéle
wǎrkínsàhnóle Liyel wey sébéy sǝko ne níkǝ:

«Névi yí náh tǝ yah nê yǝ,
n níkí náh nê noh yah,
nê sǝno náh de yah n sǝko,
sépi ye Liyel yah sah névye kǝ, n tyí-á no nóno
tyí.»*

¹⁰ Yé náh we di, Liyel tyi nópile á wǝki n Mirki
gbǝ yǝ. Liyel Mirki ki fǝ tyi pól sohl, kǝh sǝ
Liyel fókósǝno rítǝ tole.

¹¹ Né áwǝ ó náh, ñnî yó rítǝ náh fǝ á sǝno pĩ n
pi. Né Liyel Mirki to ó náh, ñnî yó rítǝ náh fǝ
Liyel sǝno pĩ n pi.

¹² Nte Mirki nê tǝ wǝ-á ápi sǝko, Liyel Mirki ye;
kèkǝyǝ tyí náh. Liyel-á yǝbènoɾu pi ápi tyí à yĩ
nónóne á kǝ, n Mirki gbǝ yǝ sǝko ye á fǝ pĩ yǝí
séle.

¹³ Té á náh me sé tyíle n yo à yĩne névi yǝtǝhsyi
yǝpĩ kwǝ dùkùle dé, Liyel wey ye ápi n yo à
yĩne Liyel Mirki-á kéle á wǝki sǝ. Té Liyel
Mirki-á me nóno sǝko, pépi tyí ye à n ne n yo n
wah Liyel Mirki tyíle.

¹⁴ Névi yǝtǝhsyi sǝno dùkù kókó tǝ ó-à me névi
nê sǝko, tǝ náh Liyel Mirki tyíle n fǝ n syi. Tǝ n
tǝ sé dùkù pĩ n kwǝ. Kǝh pi sǝ, sè n ne n me
néwǝré tyíle tǝ yah. Nte Liyel Mirki gbǝ yǝ ó ye,
névi sé dùkùle n pne.

* **2:9** 2.9 - Yah n te Yesayi 64.3.

15 Nte Liyel Mirki-à me névi nê soko, tẽ wo ye kɩ fẽ tyi pól dùkù kyomɩ pĩ, té ney náh fẽ tẽ wo dùkù kyomɩ n pĩ n pi.

16 Kè me wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy soko ne níkě:

«Nê tẽ wo me Tẽ ñgbě sônole n pne wé?

Nê tẽ wo kɩ fẽ vɩnmɔnole à kǒ?»† Nte yé yah,

Krista sônɔ ye ápi soko.‡

3

Liyel wey yópú tò-á nêne

1 N yúnpyé, mé náh lésõ tẽ we Liyel wey yo yé tyí, sǒ-á mě kéle n yo névye tyí, nónó-á Liyel Mirki me pé yahle n tẽ. Nte mé kè yo yé tyí, sǒ-á mě kéle n yo névye tyí nónó-á nê ó-à tẽ dyɔ à n pi. Kǎh pi sě, yé lésõ me píyírínole Yesu Krista yõ sěno soko.

2-3 Yáh lésõ me píyírínole sě, yõke tɩntí kɩ lésõ kǎn pi yéle, képah ye mé lésõ yěnikile yé kǒ. Nte à pɔ syi kwey mè nítě tyí, nê ó-à yé dyɔ yè n pi. Képah ye, kè kɩ tǒ kǎn pi yéle. Yé yah kè, sǒ-á yúnwǒrí ànê mál tẽne fyò yé wró soko yò, nê ó-á yé dyɔ képah ye yé me n pi, ànê névi yòtàhsyi pi dùkù ye yé soko.

4 Sǒ-á yé túkù tyah n yo ne, Pole náh névye-á pépile, túkù me ne, Apɔlɔsɩ náh névye-á pépile, névi yòtàhsyi pi dùkù ye yé n pi.

† 2:16 2.16 - Yah n te Yesayi 40.13. ‡ 2:16 2.16 - Tẽ ñgbě ànê Krista sônɔ me núkúle.

5 Nê me Apolosule? Anê nê me ímɔ Polele? Tõnpɪbɪ ye ápile, nónó gbò yõ-á yé sã Tẽ ñgbẽ yõ. Á nénúkù núkú pól tãn ye á n pi, à yĩne Tẽ ñgbẽ-á nónó sah á kõ.

6 Nmɔ ye sõ mɔ, Apolosu me kè pu. Nte Liyel ye pi kéle kè kyãh.

7 Nmɔ nê wɔ-á pi kéle kè kyãh, ñmɔ ó kɪ n mɔ n kõ. Névi nê-á sõ kéle, ànê nê-á pu kéle, pépi náh n mɔ n kõ n pi.

8-9 Api pól pi tõ pípúle Liyel tyí. Képah ye névi nê-á sõ mɔ, ànê nê-á pu kéle, pépi pól me núkúle. Té pé nénúkù núkú pól kɪ pɔ pé tãn pínó lédyáhní we n pi à yĩne pé tãn pínóle. Yépi ye pi Liyel swãhle.

Yépi ye tõ pi ñ wòkòle nê-á à me n mɔ.

10 Liyel-á yòbènɔrɪ nê pi ní tyí, képah gbò yõ sokɔ, mé tẽ we wòkò sètyah wilki wòkò mónpnè-ò pèpɛy tyí kòle. Té képah yõ sokɔ ye ññî me n mɔ n dohnɪ. Nte nê-á n mɔ n dohnɪ ké yõ, tẽ kyòmínóle n pi ñ mɔ òkù sokɔ.

11 Sètyah nê-á wilki te yò, ññî yó náh tõ fẽ kèyãh wilki n pi à wil képah tyí sokɔ, képah nê-á Yesu Kristale.

12 Wòkò sètyah nê-á wìlkintɛnɔle yò, sã-á túkù-à me kéle n mɔ n òkɔ mo mo yíle sã-á sãnnɛ, ànê wárrnɛ, ànê dyèh pèplɔle, té túkù me kéle n mɔ n òkɔ mó-íkẽ yíle sã-á léslóle, ànê ñdrɔle, képah náh pi filkókórúle,

13 kèkòyó tukey tuke sõ ye, nénúkù núkú pól-á tãn nónó pi sokɔ, sah kɪ me ple, sé gbɪ kɪ pĩ.

Lésõ kɪ me nyàh sɔ̃, nê-á kɪ no pól tãn gbɪ yah, kɪ sé dùkù wěkɪ.

¹⁴ Nê tò pínó-à súké-ńkēne, tẽ kɪ ké lédyáhní wē.

¹⁵ Nte nê tyí-à suke, tẽ tẽ wɔ kɪ pwah ó, té à náh ké lédyáhní we n pi. A kɪ núkú me á kɪ ne nyàh sɔkɔ sɔ̃ à yĩkɪ to wil ñ gbõ kókóle.

¹⁶ Yé se yó pĩ ne yépi Yesu yõ sěpú tĩnkĩ-á Liyel ní-ńsah gbôle, ànê ñ Mirki-á me déntěńóle yé sɔkɔ té.

¹⁷ Liyel ní-ńsah gbô me sàhnóle Liyel tyí yõ, képah nê-á yépile. Képah ye, névi nê-à Liyel ní-ńsah gbô yikɪ, Liyel kɪ tẽ tyí yikɪ.

¹⁸ Nnî yó ńtẽ káh ñ gblõy tã mɔ. Yé sɔkɔ nê-à me ñ gblõyne n pi yĩpĩ névile à yĩne kèkõyó névyé yíyáhnóle, tẽ ñ gblõy vi n mɔ n pi nếwõle à yĩne névyé yíyáhnóle, à mó Liyel yĩpĩ wē.

¹⁹ Yé náh we di, kèkõyó névyé yĩpĩle, nếwõré ye kéle Liyel yah sɔkɔ dò. Kè me wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy sɔkɔ ne ńkě: «À yĩ pĩpúle n mɔ n tẽ pé lékámkãm sɔkɔ.»*

²⁰ Té tã me wárkínsàhnóle ké fĩ yó sɔkɔ ne ńkě: «Tẽ ñgbě yĩ pĩpú sõnole n pne. A pĩ ne sè náh fẽ tir yó ńtẽ pekɪ n pi.»†

²¹⁻²² Káh pi sě, nnî yó ńtẽ káh ñ gblõyne n yõ n sah ne páh me yàhnkõ náh, képah náh pi yàhnkõ wɔ náh. Nmɔ Pole ò, Apolost ò, Pyeri ò,

* **3:19** 3.19 - Yah n tɛ Nsyɔbɪ 5.13. † **3:20** 3.20 - Yah n tɛ Gbálnó 94.11.

kèkõyó ò, min képah náh pɪ kũ ò, kwey gbĩ tyi ò, ñsô tyi ò, sépi ànê ápi pólle, yépi tyí ye.

²³ Nte yépi me Krista tyí yõ, Krista wɔ mó me Liyel tyí yõ.

4

Pole ànê Korēnti tãn wró tyile

¹ Yé yĩne yè pĩ ne Krista tɔ̀npɪbɪ-á ápile, ànê tyi nónó-á lésõ wɔ̀b̀ìnsàhnóle, Liyel-á séle ápi gbò dahbɪ, á kɔ́ á syi n yo.

² Nte tyi-à dahbɪ nê gbò, kè n ne n me yáhnkõnole tẽ tyí ne à ne n me tómm sé pínó sɔ̀kɔ̀.

³ Nmo tẽ wɔ́ tyí, yépi képah náh pɪ tukey tükèpu-à kɪ sɔ́ lékàh, képah náh pɪ lénòle ñne n kɔ́ sɔ́, képah náh me tir yóle ñmo yah. Nmo tẽ wɔ́ náh me lékàh, képah náh pɪ lénòle ní gblõyne n kɔ́.

⁴ Tòtò náh me ñmo ni sɔ̀kɔ̀ pólle ne máh tyípékè pɪ. Nte képah náh n wẽkɪ ne lékàh kẽ névi-á ñne tẽ wɔ́le. Tẽ ñgbẽ ó ye kɪ fẽ lékàh, képah náh pɪ lénòle ñmo kɔ́.

⁵ Képah ye, yé káh ñmo dyàh tẽ lékàhle névyele n kɔ́ ké gbí nó-ńkẽ sɔ̀kɔ̀. Yé ñ pónó syɪkɪ. Nmo kɪ pɔ́ sètɪn sò tyi wilki mɔ́ kwèyy, té kɪ névyé fɔ̀kɔ́ sɔ̀nɔ́ wilki mɔ́ kégbó. Képah sɔ̀kɔ̀, yõ yõnò nê-à yĩne êne, tẽ kɪ kè we Liyel tyí.

⁶ N yũnpýé, yépi yĩn ye mé Apɔ̀lɔ̀sɪ ànê ní gblõy pɪ dùkù tɔ̀kɔ́ à yé wẽkɪ, nê-á kɪ yé kɔ́ yé kɪ pĩ ne tyi nónó-á wãrkɪ, ñn̂i yó ñtẽ náh yĩne à

ne n pi n kah n mo sépi yõ. Képah soko, ñnî yó nítě náh ñ gblõy gbilkinó soko, ñnî yó tãko fõnfó pi n kal n pi ñ ní-òle.

⁷ Kwâh nê kɩ ñ kɔ á kɩ kal no télóle? Kwâh nê tẽ me á tyí, né Liyel náh ñ kɔ kéle? Nte kɔnó à kéle à, sɔ pi té á á gblõyne n gbilki á kɩ ne Liyel kósyi ñ kɔ kéle?

⁸ Yi nóno pól-á yé n yah n kɔ, yé ye núkú sè we te yé yo kè? Yé pi te tahbule yé yo kè? Yõtõrí ye núkú yé me n pi ápi kɛne yé yo kè? Yáh náhkɩ sò me we pi yõtãmne ápi to náh kɩ me yõtõrí soko yéle.

⁹ Nkɛ kè me ñmo tẽ tyí, á kɩ ne Liyel sɔ ápi Yesu tẽntò névyé pi no pól náh névyéle. Á pi névyé sɔ nóno-á kɩ pɔ n ko n mo n pi. Kãh pi sɛ, á pi syáh syah yíle kèkõyó pól tyí, yinyõ tònpiɓi tãko dohnɩ névyé yõ.

¹⁰ Ápi pi nêwãne Krista yinne, té yépi me pi yĩ pípúle Krista soko yé yo kè? Ápi pi tẽnkwlopule, té yépi me pi tẽnwepule yé yo kè? Ápi me yílónóle n we, té yõyén me n sah yépi yõ yé yo kè?

¹¹ Yé náh we di, fók à pɔ syi núkúnúkú mè nítě tyí, kwɛkɩ ànê níkɩ me ále n kwlo. Mo mo flo náh me á tyí. Á me kole n syi, té tẽ-ñsah náh me á tyí.

¹² Á me tòle n pi kétãhkìyô á gbãne, à á yõ yõ tẽne n we. Pàh ále n gbyo, á sãmne n mo pé soko. Pàh ále n fõh, á kè fẽ n syi.

¹³ Pàh á tyíle n yo n ko, á wènpèplole n wɛkɩ

pé tyí. Á me pi tẽ kèkõyó yésyî ànê ké yítúkúnĩne névye tyí, pópó à pɔ syi núkúnúkú mè tyí yò.

14 Nte mé náh me tyi nópìle n wãrki n tekɪ n mɔ yé tyí ne mé senne yé tẽ dé, gbáhdyâh ye mé n di n sah kéle yé tyí, yépi nónó tyí-á nɔ yíí ní tyí á kɪ ne ní wěnpì sɔ.

15 Yé yah, Nìvìnì tir yónó gbò yõ sɔkɔ ye yé pi ñmɔ wěnpìle à sɛ Yesu Krista yõ. Képah ye, ñmɔ me n mɔ kɔ á kɪ ne yé sú sɔ. Nónó-á me yéle n kwɔ Yesu Krista tyile, pàh sɔ me nɔ népî kèyõ kwlólɛ ò (10 000), yé pĩ ne sú núkú tẽ ó-á yé tyí.

16 Képah ye, mé kéle n yah n kɔ yé tyí ne, yé ñmɔ pi dùkùle n yah n pi.

17 Képah yĩn ye tɔ mé Timotele n tekɪ mɔ yé tyí, nê-á me ní pídí sɔ. N tyí nɔ yíí ní tyí. Tẽ ñgbě wěkì kó-ò pèpɛy ye ñne. Nmɔ ye kɪ pɔ yé dyɔle n to n kɔ máh me Krista wěkìle n kɔ dùkù nêne, sɔ-á mé kéle Yesu yõ sěpú tĩnkínó pólle n yah n kwɔ n kɔ tãntãn pól sɔkɔ.

18 Nte yé túkù me n sɔ ne mé náh ní syi n pɔ n pi yé tĩnne, té me yuku pé gblɔyne n yõ n sah.

19-20 Nte kàh kɪ nɔ Tẽ ñgbě tyí, mé kɪ n syi pɔ yé tĩnne núkúnúkú. Wèngbìl wékínó náh n wěkɪ ne Liyel tɔrí névi-á ále, Liyel tãhkì nê-á á sɔkɔ, képah ye n wěkɪ kéle. Képah ye, mäh pɔ pɔ, kè náh n yĩn n pi gblɔy gbílkípú wèngbìl nóhnó-ó tyí dé, ténwɛnɔ-à kɪ me pé tyí, mé kɪ kè pĩ.

21 Mäh kɪ kènpyãhñí tɔkɔ pɔ yé tyí, képah

náh pɪ máh kɪ pɔ yárr yé tyí tyínɔnɔ sɔkɔ, nê tẽ me yé n yah n kɔ?

5

Pí-ńkě tyi nónó-á sɔ Yesu yõ sěpú túkù me n pi

¹ Kè me n nohnɪ ywɔ̃ ywɔ̃ pól sɔkɔ ne ńkě, pròprò pínó-á me yé wró sɔkɔ. Pròprò pínó yó ńtẽ-á me yé wró sɔkɔ, nê-á Yesu yõ sě-ńkěpú ńtẽ náh fě syi sěnkɔ pɪ n pi. Pè ne yé sɔkɔ yó ńtẽ-á me ñ sú kyɪ tɔkɔ.

² Té sépinó pól sɔkɔ, yé tɔ me yé gblɔ̃yne n yõ n sah n kɔ kè? Kè pyě sɔ̃ yĩne kè pɪ yĩ yèkwɔrɔle yé tyí, yé kɔ yè kéne tẽ yĩni n wilki yé wró.

³ Nmo tẽ wɔ náh me yéle fí núkú sɔkɔ. Nte mé me yéle sɔnɔ sɔkɔ. Képah ye, nmo tẽ wɔ lékàhle yĩ mè pí-ò kɔ te, á kɪ ne mé sɔ̃ me yé wró sɔkɔ.

⁴⁻⁵ Yáh pɔ wě tuke mɔ, nmo tɔ kɪ me yéle sɔnɔ sɔkɔ. Sěnkɔ névi tẽne, yé Yesu Krista yĩn ànê ñ tẽnwɛnɔle à wilki yé wró, yè ñ gbàh de n mo sétàn yòtẽ kɔ. Kàh tẽne n kwɔ, à kɪ pí-ńkě tyi pínó yal mɔ ñ min kɔ kè kɪ wɛ pwah, Tẽ ñgbě Yesu syɪ n pɔ sɔ̃le.

⁶ Yé gblɔ̃y gbílkinó mè yah náh. Yé se yó pĩ ne, kókónó kwéy ó-á n dɔkɔ mífáhkì pólle té.*

⁷ Yé kéne tyípékè wilki n to yé wró, képah nê-á me n tɔ n mɔ kókónó tyí kɔ̃le. Képah sɔkɔ, yé kɪ me wásáá kókónó kân búrn tyí kɔ̃le. Krista lesõ

* **5:6** 5.6 - Kókónó kwéy mífáhkì pól dókónó nê tyí-á n yo ásô sɔkɔ yò, képah dùkù ye Wín n ne n yo pé sèmirkì yó sɔkɔ ne, yúkúnkáh núkú-á n pò yo pólle.

fě syi pè kǒ pè à ko mo Nsyifuno yõri tyénó syáh kéro tyí kǒle ápi tyípêl wu n to yinne á tyí. Kãh pi sě, yé me wásáá kókónó kãn búrn tyí kǒle.

⁸ Yé ye à tyípêl duke pól wilki n to á min soko, à mó ne n me yályál néglóle kókónó kãn búrn tyí kǒle, nê-á pè n ne n tah Nsyifuno yõri tyénó syáh soko.†

⁹ Máh lésõ sébéy nê wãrkı tekı mo yé tyí, mé lésõ yo ké soko ne yé káh ne n pi n soh prõnpi bile.

¹⁰ Nte kèkõyó névyé tyí soko náh lésõ ñne dé. Kèkõyó mè prõnpi bi, kèpah náh pi ké yísesúkú névyé, ànê ké yípú, kèpah náh pi, ké sãh fálpu tyí soko-à sò ñne, yé náh náhkı sò fě n wũ n pi kèkõyó mè soko dò.

¹¹ Nte sě náh dé. Mé ne névi nê-à ñ gblõyne n ye Yesu yõ sě-òle, té me prõpròle n pi, kèpah náh pi, yísesúkúle n pi, kèpah náh pi, sãhle n fal, kèpah náh pi, névyé tyíle n yo n ko, kèpah náh pi, sètēnìne n pi, kèpah náh pi, me yĩbele n yĩ, yé káh ne n pi n soh sēnkõ neyne pólle. Yé káh yòke ñtēne n yõ wě tyí tēne.

¹²⁻¹³ Té Yesu yõ sě-ńkēpú tükèné tē wòle, ñmo tò náh kèpahle. Liyel ye kı tuke péle. Nte kè me wãrkínsàhnòle Liyel wey sébéy soko ne ńkē: «Yé népékè yĩni n wilki yé wró.»‡ Kãh yo sě à,

† **5:8** 5.8 - Nsyifuno yõri tyénó syáh-à sò de n te, Nsyifuno pé gbèn kókónó dyí pól kwe, ñ té n tyah kókónó kãnne n yõ. Pè kèpah tēne n pi sě, ñ kè wěkı ne, tyípêl nóno pól-á sò pé pi, páh sè milki. ‡ **5:12-13** 5.12-13 - Yah n te Tõnyonõ 17.7.

yé náh yé tĩnkĩ névyé tuke n pi di?

6

Yesu yõ sěpú píndenɔle wě tyí

¹ Kwáh nê pɪ té tir-à de yépi Yesu yõ sěpú sokɔ yó ànê ñ ní-ò wró, yě yé tĩnkĩ névyé sah, ñ té kè tokɔ n kyɪ nɛ n tuke Yesu yõ sě-ńkěpú tyí?

² Yé náh pĩ nɛ ńkě, Yesu yõ sěpú-á kɪ pɔ kèkõyó névyé tuke n pi di? Nte yépi-à mɛ pɔ n tuke n pi kèkõyó névyele, tyípĩ wɔ se yé kɪ tẽ tuke kwɔ?

³ Yé náh pĩ nɛ ńkě, áyáh kɪ yĩnyõ tònpiɓi ńtẽ tuke n pi di? Té kèkõyó mè tyi wɔle pyě á kɪ pɔ tuke kwɔ nɪ?

⁴ Nte sěnkõ tir-à wɛ yé wró sokɔ, névi nê-á Yesu yõ sěpú náh mɛ ñnɛ n mɔ n kõ, yè n pyě n kyɪ ñmɔ tokɔ n pɔ nɛ, à pɔ kè tuke nɪ?

⁵ Sen ye kéle yé tyí dé. Yépi tẽ wró sokɔ, lékám névi yó ńtẽ náh núkú mɛ, nê-á kɪ fě yé wró tyi yah wah lé?

⁶ Tir se yĩnɛ kè wɛ yé sokɔ yó ànê ñ ní-ò wró, kè syi n pɔ n yĩni n tẽ tukey tükè-ñsah sokɔ, fóó Yesu yõ sě-ńkěpú ńtẽ tɔ pɔ pɪ ké tükèpule?

⁷ Nte yáh fyò mɛ wě tẽnɛ n ye n tuke n pɔ, kápah yé tẽnkwɔnɔ wěkɪ tɛ dò. Kwáh nê pɪ té pàh tyíkěkì pɪ yé tyí, ànê pàh yé gbàn yĩ yĩ tokɔ, yè n tẽ yé nnɔ tẽ n kwɔ?

⁸ Té yépi ye mó tã n pɪ kéne tyíkněni ànê yĩbe tyile yé yũnpyé Yesu yõ sěpú tyí.

⁹ Yé náh pĩ nɛ tyíkněni pípú náh n de n pi Liyel tǒrí sokɔ di? Yé káh yé gblõy tã mɔ ló.

Prònpɪɪ, ànê sãh fálpú, ànê fòfɪnpɪɪ, ànê díbí wě tókópú,

¹⁰ ànê yēnwóbé, ànê yísesúkú névyé, ànê sètēnì pípú, ànê névyé tyí yónkòpu, ànê névyé yō syíkípúle, pépi sɔkɔ yó ntē nãh n de n pi Liyel tǒrí sɔkɔ.

¹¹ Té yé yah, sēnkno névyé ye sò yé túkùle ñgbòle. Nte Tē ñgbē Yesu Krista ànê Liyel Mirki gbò yō sɔkɔ, yé pi yályál. Yé me wìlkìnsàhnóle Liyel tyí yō. Yé pi négbólóle Liyel yah sɔkɔ.

Yesu yō sē-ò gbēnsê-á pi Liyel tyíle dùkù nēne

¹² Kè me yónóle ne ñkē: «Tyi pól pínó gbàh me dénmɔnɔle ñmɔ tyí.» Nte yōre nãh n we sé tókù sɔkɔ. «Tyi pól pínó gbàh me dénmɔnɔle ñmɔ tyí.» Nte ñmɔ nãh n pi n pi sé sɔkɔ yó ntē yōle ló.

¹³ Kè tō me yónóle ne ñkē: «Yōke me kèkùrkì yīnne, kèkùrkì tɔ mó me yōke yīnne.» Nte Liyel kɪ pɔ sé nínó pól tyí yɪkɪ n pi. Nte névi wil gbēnsê tē wɔ nãh mɔ pròprò pi yīnne dé, Tē ñgbē tyí yō ye kè mɔ. Tē ñgbē tɔ ye mó n yah ké yō.

¹⁴ Liyel ye yilki mɔ Tē ñgbē Yesu lékóle. A kɪ ápi tɔ lékyî yilki n mɔ n pi ñ tēnwɛnɔ gbò yō.

¹⁵ Yé se yó pī ne, yé wil gbēnsênóle, Krista wil tàntännó-á té. Mé pi sǒ mè n pɔ Krista wil fí yó tɔkɔ n pɔ n kwɔ n mɔ prònpɪ wille? Pólle, mé nãh kápah pi n yah n pi.

¹⁶ Yé se yó pī ne, névi nê-à sē prònpúle, pé nímí-á kwɔ mɔ pi wil gbēnsê núkúle té. Kè me

yónó ñtēne Liyel wey sébéy soko ne ñkě, pé ními-á kwro mo pi wil gběnsê núkúle.*

¹⁷ Nte névi nê tẽ wɔ-à ñ gblɔyne Tẽ ñgbẽ Yesu kɔ, tẽ sɔno vi n mo n pi núkúle Tẽ ñgbẽ Yesu tyíle.

¹⁸ Yé yé náh vi pròprò pínó kɔ. Tyípêl téló nónó-á névi n ne n pi, tẽ wil gběnsê vyãh náh n we sé soko. Nte pròprò pínó tẽ wɔle, ñ tẽ me n pi n de ñ wil gběnsê tyí.

¹⁹⁻²⁰ Yé se yó pĩ ne, yé wil gběnsê-á Liyel Mirki mé-ńsahle té. Liyel ye yé kɔ ñ Mirkile, nê-á déntěńóle yé soko. Tẽ ñgbẽ ye yé dwe dántãhle. Kãh pi sě, yé tyí náh yé gblɔyne dò. Képah ye, yé yé wil gběnsê pi ñ gbilki gbilki kwãhle.

7

Fúr tyi dùkù yónóle

¹ Yáh tyi nónó piki yah ní tyí yé sébéy soko, sépi yah ye mé ki yo yé syah núkúnúkú yò. Yé ne ñkě* kãh sò fónfó dí tẽ sê tókó-ńkěne.

² Nte pròprò pínó yah kò yĩnne, kè ye fónfó dí mè dí mè, à sê tɔkɔ, ànê sê mè sê mè, ñ tɔ mó de pe tyí.

³ Dí-á yĩne nê pínóle ñ kyí tyí tno soko, à kéle n pi ñ tyí. Sê tɔ-á yĩne nê pínóle ñ pe tyí tno soko, ñ tɔ kéle n pi ñ tyí.

* **6:16** 6.16 - Yah n te Yenesi 2.24. * **7:1** 7.1 - Túkù sɔno soko, Pole ye yo wey mène ne ñkě, kãh sò fónfó dí tẽ sê tókó-ńkěne.

4 Sê tyí yõ náh ò wil gběnsêle dé. N pe tyí yõ ye kéle. Dí to tyí yõ náh ò wil gběnsêle dé. N kyí tyí yõ ye kéle.

5 Yé káh pèkì kãm wěne, né kè náh pi yé ními yáhntòkònlè níri yó we n pi yinne wró kwéy yó ó sòkò. Nte kèpah-à sòkò te, yé yé syi pèkì kwro mò. Kèpah-à pí-ńkěne, yé kú pò n syah n tẽ n kwlo, sétàn yòtẽ kò à kú syõ-ńsah we kú yé wilki mò.

6 Nte ńmò-á nê yo yé tyí yò, kyĩnmòno náh dé, syõ-ńsah yó wěkì ye mé yé kò.

7 Káh ńmò tẽ ó sò, mé sò me ké tyí ne no pól ne me lédyónìne ńmò tyí kòle. Nte Liyel ye no pól mò ànê pé tẽnwe-ńtãne. Á tir yó pínó tẽnwenòle ònî kò, òte kèyãh pínó tẽnwenòle ò ní-ò kò.

8 Nte nê-á mé kú yo lédyónì ànê pékúsyò tyí, kèpah ye yò. Pàh tẽ lédyónìne ńmò tyí kòle, kèpah kú ple.

9 Nte pàh kú pĩ ne pé náh fẽ pé gblõy tẽ n pi, pé fúr pi. Fúr pínó ye fónfó kal, ò tẽ lédórí kò kè ne n ko.

10 Té nónó-á fúr pi te, máh kú nê kò n sah pé kò n pi, ńmò náh n kò n sah kéle pé tyí dé. Tẽ ògbě ye n kò n sah kéle pé tyí ne ńkě, sê náh yĩne à yal ò pe tyí.

11 Wàh se mó yal ò pe tyí, à náh tõ yĩne à de pe káhkí yó tyí, à yĩne à ò syi yuku ò pe tyí, pé kyí pé wró tõ n sah. Nte dí to káh mó ò kyí wilki.

12 Nte nê-á mé n yo no téló tẽ wɔ tyí yò, Tẽ ñgbẽ náh n yo képahle dé. Nmɔ ye n yo kéle ne ñkẽ, Yesu yõ sɛ-ò dí yó tyí sê-à me nê náh pɪ Yesu yõ sɛ-òle, té kéné pɪ me ké tyí ne pé tẽ ñ tyí, à káh à wilki.

13 Yesu yõ sɛ-ò sê yó tɔ tyí pe-à me nê náh pɪ Yesu yõ sɛ-òle, té kéné dí me ké tyí ne pé tẽ ñne wẽ tyí, à káh yal ñ tyí.

14 Yé náh we di, Yesu yõ sɛ-ò pɪ mè gbò yõ sɔkɔ ye ñ pe kɪ me yúkey Liyelle, ànê Yesu yõ sɛ-ò dí mè tɔ gbò yõ sɔkɔ ye ñ kyɪ kɪ me yúkey Liyelle. Nkẽ káh pí-ñkẽne sɛ, pé wɛnpɪ kɪ me á kɪ ne pé wró sɔ dɔ Liyelle. Nte kègbɪ tẽ yõ sɔkɔ, pè ye me yúkey Liyelle.

15 Nte káh me pɪ Yesu yõ sɛ-ñkẽ ney tẽ wɔ ne páh pé ní-ò Yesu yõ sɛ-òle n yahle, yé ye à kɔ à kè pɪ. Káh pɪ sɛ, ñ ní-ò Yesu yõ sɛ-ò nê-á pe képah náh pɪ kyɪle, ñmɔ kɪ we wũ ñ gblɔy yõ sɔkɔ. Yèvinɪ sɔkɔ tẽ yɪn ye Liyel ye ále dò.

16 Nkẽ à, áwɔ nê-á kyɪle, á se sɛ ké yõ ne wáh kɪ tẽ we á pe min pwah mɔ? Tĩ, áwɔ nê-á pele, á se sɛ ké yõ ne, wáh kɪ tẽ we á kyɪ min pwah mɔ?

Swɔ nê sɔkɔ-á lésò ále té Liyel ñ ye pɔ ñ gblɔy tyí, tẽ képah ó sɔkɔ

17 Nte sépi pól sɔkɔ, Tẽ ñgbẽ Liyel-à nê sah swɔ nê sɔkɔ, kè yɪne kè yɪne tẽ tyí. Nê-à sò me swɔ nê sɔkɔ té Liyel à ye pɔ ñ gblɔy tyí, à yɪne à ne n pɪ à yɪne képahle. Kéné pɪ dükù ye mé me n yo Yesu yõ sɛpú tɪnkɪnó pól tyí.

18 Névi nê-à sò me kònóle té Liyel à ye, tẽ tẽ kònóle. Nê to-à sò me kò-nkēne té Liyel à ye, tẽ to káh ne páh kòkèle n kō.

19 Á kō ò, á náh kō ò, yõ náh me képah tyí. Yõ-á me nê tyí, képah ye Liyel tyi kònsàhnó wǎl kólóle.

20 Nê-à sò me swo nê soko té Liyel à ye po ò n gblõy tyí, tẽ yĩne à tẽ képah soko.

21 Wáh sò me yõle té à ò ye, káh n ye kè ále n yo. Nte gblõy yõ wéntěno yòbènorì-à mó wil mo á yõ, káh n ye kè n kal.

22 Yé náh we di, névi nê-à sò me yõle té Tẽ ñgbě à ye, ò tyípél yõri n tyē. Yé náh we tole à, névi nê-à sò me ò gblõy yõ té Tẽ ñgbě à ye, à n pi Krista yõle.

23 Tẽ ñgbě yé dwe wilki yõri soko dántãhle. Képah ye, yé káh ñtõ n pi ñnì yó ñtẽ yõle gbógbó.

24 Nte ní yúnpyé, yáh lésõ me swo nê soko té Liyel yé ye po ò n gblõy tyí, yé yĩne yè tẽ képah ó soko.

Fúr-á n po n po tyi nónoné

25 Névyé nóno-á pè náh tõnì fúr pi, Tẽ ñgbě náh tir yó yo ní tyí pé tyí soko. Nte Tẽ ñgbě pèporì gbõ yõ, mé pi névi yóle nê-á yé kì fẽ sê ñ yõ. Képah ye, mé kì ñ yěngbẽ sõno yo yé tyí fúr tyí soko.

26 Tyi-á me tẽ tah sõ kwey gbì mè soko, ñmo sõno soko, yé nénúkù núkú pól-à tẽ sõ-á yéle, képah kì nekì kal yéle.

27 Wáh kɪ mɛ sê tɔkɔ tɛ, káh à fin n mɔ. Wáh kɪ se mó tǝnì mɛ sê tókó-ńkēne, sê tókó-ńkē fǝnfǝ.

28 Dí-à sê tɔkɔ, kɛpah náh pɪ sɛnpir-à de pɛ tyí, tyípékè tǝ wɔ náh pè pɪ dé. Nte nê tǝ wɔ-á mɛ kɛ sɔkɔ, kɛ pípú kɪ kwlónóle n wɛ. Kɛpah yah ye mé mɛ kɛ tyí nɛ mé n kǝ yé tyí.

29 N yǝnpyé, mé kɛle n yo yé tyí, tyah mɛ n tyah sókóntɛnɔle. Kɛpah ye, à tɔkɔ núkúnúkú tyí, sê-à mɛ nê tyí, tǝ nɛ n mɛ á kɪ nɛ, sê kósyì mɛ n tyí.

30 Nê-à mɛ gbní sɔkɔ, tǝ nɛ n mɛ á kɪ nɛ à kósyì mɛ gbní sɔkɔ. Nê-à mɛ nìvìnì sɔkɔ, tǝ nɛ n mɛ á kɪ nɛ à kósyì mɛ nìvìnì sɔkɔ. Nê-à mɛ yídwénène n dwe, tǝ nɛ n mɛ á kɪ nɛ n tyí kósyì yídwénè nópilɛ.

31 Nê-à mɛ kèkǝyǝ mɛ nɔlɪle n yǝ, tǝ nɛ n mɛ á kɪ nɛ à kósyì mɛ kɛ nɔlɪle n yǝ. Wáh n yah yǝ, kèkǝyǝ mɛ náh tǝ n mo n pi ló.

32 Mé mɛ kɛ tyí nɛ yé fókósdɔnɔ káh kwel. Névi nê-à sê tókó-ńkēne, tǝ n fɔkɔle n sǝ Tǝ ñgbǝ tãn tyí sɔkɔ. Á n nɛ n mɛ Tǝ ñgbǝ nìvìnì pí-ńsahle n yah n kǝ.

33 Nte sê-à mɛ névi nê tyí, tǝ n fɔkɔle n sǝ kèkǝyǝ tyi yǝ. Á n nɛ n mɛ n kyɪ nìvìnì pí-ńsahle n yah n kǝ.

34 Káh pɪ sǝ, n nɪ n nɛ n mɛ n yil n kǝ yey nínine. Té sɛnpir, kɛpah náh pɪ sê nê-à dé-ńkēne pɛ tyí, Tǝ ñgbǝ tãn yah syi tǝ tyí. Tǝ n gblǝy kǝ n dal n mɔ Tǝ ñgbǝ tãn pínó sɔkɔ. Nte

sê pètě tě wɔɛ, kèkōyó tyi yah syi ñmɔ tyí. Á n ne n me ñ pe ñivìni pí-ńsahle n yah n kō.

³⁵ Mé náh tyi nópi yo yé tyí yé fikéntēno yīnne dé, yé yohni n mɔ yīn ye mé n yo séle yé tyí. Képah ye, nê-á pèpeyne, mé me ké tyí ne ye képahle n pi, képah nê-á Tě ñgbě ó tãn yah wúnóle.

³⁶ Kètēnpìkì nê-à pĩ ne pé ségbíni dékè-á me péle n ko,† té páh ki n to n kō, páh ki n syah n pi n de ñ tyí, té tyi-á yīne sè kɔ sé wàl yō, tě à fur ñ dyo ó. Tyípékè náh kéle.

³⁷ Nte kètēnpìkì nê-à kè yah tɔkɔ ñ nɩ sɔkɔ ney fyàh-ńkēne ñ yō, té ne páh ki fě tě pé gblóy tyí lédóri náh fě pé fwo pèkì kō kè n we n pi pi wró pé ségbíni, tě pi ple.

³⁸ Képah ye, nê-à ñ ségbíni fur, tě pi ple. Té nê-à ñ ségbíni fúr-ńkēne, tě wɔ pi ple kal.

³⁹ Sê pe-à fyò me min sɔkɔ, à yīne à ne n me ñmɔ ó tyí. Nte ñ pe-à pɔ yah kwɔ, à ki fě de pe yó tyí nê tyí-á nɔ ñ tyí, tě-à fyò me Yesu yō sě-òle.

⁴⁰ Nte ñmɔ tě ó sōno sɔkɔ, wàh wũ dé-ńkēne pe tyí, képah ñivìni ki kal ñ tyí. Ñmɔ fókósōno ye mé yo yé tyí yò. Nte ñmɔ sōno sɔkɔ, Liyel

† **7:36** 7.36-38 - Wró mè sɔkɔ, névyè sōno me sé tyí tyíle. Túkù ne Pole-á ne ńkē, nê-à pĩ ne ńkē pé písè pe tyí dé-ńkē yah náh, té à syi pɔ n dye, té wàh yīne à de pe tyí, tě ñne pe kō à yīne ñ dyo dyo tēne. Tyípékè náh kéle. Nte nê-à kè yah tɔkɔ ñ nɩ sɔkɔ ney fyàh-ńkēne ñ yō, ne ńkē páh ki fě pé písè tě sah à náh n de n pi pe tyí, tyi vi sɔkɔ-á tēne. Képah-á, nê-à ñ písèle pe kō, tě-á pi ple, té nê-à se ñ písèle pe kō-ńkēne, tě-á pi ple yíí.

Mirki με ní σοκo.

8

Sãh fálnó kò tyí yónóle

¹ Á ye á fòkò mɔ n yah núkúnúkú à yuku sãh fálnó kyɔ tyí t̃inne. Gbɪ t̃e wɔ ye yé yo ne á pól-á me tyile n pne ó. Té kéné tyi pnénó wɔ ye mó t̃o n mɔ névile gbl̃oy gbilkínó sokò. Nte tyínɔnɔ wɔ yah yúkúnóle névile n k̃o.

² Névi nê-à me n s̃o ne páh tyile n pne, t̃e náh t̃oñi me kwâh yóle n pne wãh s̃o ỹine à sè p̃i s̃o.

³ Nte Liyel tyí-à nɔ névi nê tyí, Liyel t̃ene n pne.

⁴ Nte à yuku sãh fálnó kò kònó t̃e tyí t̃inne, á se ỹine à séle n kɔ? Á p̃i ne fal fal t̃ole, kwâh yó náh kéle kèk̃oyó sokò, Liyel núkú ó-á me.

⁵ Gbɪ t̃e wɔ ye, yíỹin náhnáh me ỹinỹo ànê sétáh ỹo, nónó-á t̃úkù me séle n tokò n p̃i pé líyelnole. Nte líyelno ànê t̃am náhnáh-à s̃o me pé tyí,

⁶ ápi t̃e wɔ tyí, Liyel núkú ó ye me, ñmɔ nê-á á Súle. Nmɔ ye mɔ yíỹin pólle, ápi me ñmɔ tyí ỹo. S̃é ó ye, T̃e ñgb̃e núkú ó to ye me, nê-á Yesu Kristale. Nmɔ gb̃o ỹo sokò ye yíỹin pól me, ànê ápi t̃ole min sokò.

⁷ Nte fal fal t̃anne, Yesu ỹo s̃epú t̃úkù náh p̃i ne kwâh yó náh séle. Pé t̃úkù lés̃o dar kah mɔ sãh fálnó tyile. Té pépi sokò nónó t̃e Yesu ỹo s̃énó-à fyò yúkú-ńk̃ene yahle, p̃ah sãh fálnó kòle n kɔ, pè n ne n s̃o n kyɪ n pɔ sãh fálnó tyí sokò.

Kàh pɪ sě, pè n nɛ n sɔ nɛ tyípékè-á pé n pɪ kò mè kònóɛ.

⁸ Yòke náh ápi nɔ n de n pi Liyelle dò. Ké yó-ńkě náh kwâh yó wilki n pi á sɔkɔ, ké yónó tɔ náh se mó tǔ kwâh yó dohnɪ n pi á yǔ.

⁹ Sé kònó gbàh sénsɔ me dénmonɔɛ yé tyí ó, ñte yé kyòmínóɛ n pɪ, képah káh pɔ túkùɛ n sykɪ n mɔ, nónó Yesu yǔ sě́nó náh me yuku yahle.

¹⁰ Sǔ-á áwɔ nê-á tyile n pne, ñnî yó-à ntyíno kyɪ ñ we tǔ wòkò sɔkɔ á me yòkeɛ n yǔ, té tǔ Yesu yǔ sě́nó náh me yuku yahle, sǔ me kè kɪ pɪ? Kè náh sǔré mɔ n pi tǔ sɔkɔ, à kǔ à sãh fálnó kòɛ n kɔ n pi di?

¹¹ Kàh pɪ sě à, ñmɔ nê-á ñ Yesu yǔ sě́nó náh me yuku yahle, ñ min náh n mɔ n pu n pi áwɔ tyi pnènó gbò yǔ sɔkɔ di? Té á yúnpi ye mó tǔ ñne, ñmɔ nê tɔ yĩn-á Yesu Krista ku.

¹² Yáh n pɪ n de yé yúnpyé tyí sě́ntěne à pé sǔnɔɛ n yikɪ pé tyi yah wé-ńkě yĩnne, Yesu Krista tyí ye yé n pɪ n de dé.

¹³ Mâh nɛ yòke yó yǔ, té képah ní yúnpi yó yǔ yikɪ n mɔ n pi tyípékè pínó sɔkɔ, mé kɪ kè we ye gbógbó. Képah sɔkɔ, mé náh tǔ yǔ yikɪ n mɔ n pi tyípékè pínó sɔkɔ.

9

Pole pɪ dùkùɛ

¹ N yúnpyé, gblóy yǔ névi náh ñne di? Yesu tǔntǔ névi náh ñne di? Mé náh Yesu we yíne,

̀nmo nê-á á Tě ñgběne di? Nmo tò pínó gbò yò soko náh yé we sě Tě ñgbě yò di?

² Yáh fyò me Tě ñgbě Yesu yò sěno soko, kėpah kėle n wěki ne ñ tẽntò névi-á ńne. Kėpah ye, tókù-à sǒ ké pí-ńkěne ní tyí ne ñmo tẽntò névi-á ńne, yépi tě wo yĩne yè kè pĩ.

³ Nónó-á me n toko ñmole n kǒ, máh ne nê yo n pi pé tyí, kè we yò:

⁴ Api náh yĩne à á tãn pínó yòke yò à mó ké ni wo di?

⁵ Ké wěkì náh me ápi tyí kú fě syó toko Yesu yò sěpú soko, té áyáh n soko kóló soko, á fě n soko n pi péle, sǒ-á Yesu tẽntò névyé téló kėle n pi, pépi nóno soko yó-á Pyerile, ànê sǒ-á Tě ñgbě Yesu yúnpyé kėle n pi di?

⁶ Tĩ, ńmo ànê Barnabası ó kókó se yĩne à tãn káhkínole n pi ntǒ à á gblǒy vyáhle n yah?

⁷ Yé se kè we noh yah ne, ñnî yó-á me sràsýiyále n pi, té me yĩn ñ gblǒy yínnóle? Tĩ, séswô só-ò náh yĩne ké pye yónóle di? Tĩ, nê tě wo kú yípêyne n fě, té à náh sé yěnikí wo n pi?

⁸ Yé káh n we ne kégbó mè tyi pi dukù ó-á mé yah té séle n yo dé. Kè tǒ me sěntě ńtěne tótó Liyel tyi kǒnsàhnó soko.

⁹ Kéne tyi kǒnsàhnó nê-á Liyel Moyisi kǒ, kè me wárkínsàhnóle ké soko ne ńkě, nyeh-à me swāh tónó soko á tyí gbí nêne, á káh sé vyěy pukubi á sèmuco yónóle.* Yé se we ne nyeh yām-á tě Liyelle à kǒ à kėpah yo?

* 9:9 9.9 - Yah n te Tǒnyono 25.4.

10 Àpi yĩn náh à yo kéle di? Awe, àpi yĩn ye à yo kéle. Yé náh we à, àpi yĩn ye tyi nópìle wǎrkínsàhnóle òtṣò ne òkě, sètṣò-à swǎhle n wṣ, ò sṓnṣ n ne n me ò we we tṣ yṓ. Táh mí-ò tṣ-à mó táhle n mi, ò sṓnṣ n ne me ò we we tṣ yṓ.

11 Àpi-á pṣ Liyel wey yo yé tyí, ò tyí kṓ kè we de yé nṓṣ sṓkṣ à; áyáh sṓ me yé gbǎn yíle á gblṓyne n pu, kè se yĩne kè yé gbǎn du?

12 Ké yah-à ki nê fyò névyé tókù me sṓknṓle n pi yé tyí à, àpi wṣ se pyé? Té képah fyé yṓ, àpi náh kwáh yó òtṣ syi yé tyí. Nte àpi náh sṓ me ké tyí ne kè fṣkìnó dahbi Nìvìnì tir yónó sṓkṣ Yesu Krista tyí yṓ. Képah ye, á me tyi pól sro.

13 Té yé pĩ tṓle ne òkě, Liyel ní-nsah gbṓ tṓ pípùle, Liyel ní-nsah gbṓ-á n yah pé vyǎhle. Sárká syínwìlkìpu tṣ-á pé we we tṣne n we sárká yí sṓkṣ.

14 Sṣ ó ye, Tṣ ògbṣ kè yo ne òkě, Nìvìnì tir yónó sṓkṣ-á Nìvìnì tir yópú ki n yṓ.

15 Nte òmṣ yṓke yó òtṣ náh wil képah sṓkṣ. Mé náh mó tṣ me tyi nópìle n wǎrki n tekì n mo yé tyí ne mé yé kṓ séle dé. Máh kéle n pi nṓnṓle, té me nìvìnì nṓne n we ké sṓkṣ, káh nê n tṣ n syi n pi ò tyí, mè n ku òtṣne.

16 Kè nṓ ò tyí ò, kè náh nṓ ò tyí ò, mé yĩne mè yo óle Nìvìnì tir yo. Képah ye, ké yónó náh me yĩnyáhkì tìrle òmṣ tyí. Té pèkè me ò yṓ, máh yahle ké yónóle.

17 Nṓ-à sṓ me yah tṓkṣ tṓ mṓne, à ò gblṓy mo ké pínó sṓkṣ, mé náhki ké yṓre we. Nte

kònsàhnó ye Liyel kō sah ní kō kéle mé n pi.
Képah ye, ní pi pi tò ó ye mé n pi.

18 Nte nmo we we tẽ wo nêne wé? Nìvìnì nê-á me ní soko ní kō mé Nìvìnì tìrle n yo névye tyí nònóle kwâh yó yáhnkō-ńkēne ké soko, képah ye ní we we tẽne.

19 Nnî yó ntẽ yõ náh íne dé, mé me ní gblõy yõ. Nte mé ní gblõy pi no pól yõle ne mé pé yõ vi n mo pè kō pè pi Yesu yõ sěpúle.

20 Mâh me Nsyifunó soko, mē ní minne n pi pé tyí kōle ne mé pé yõ vi n mo pè kō pè pi Yesu yõ sěpúle. Pépi nónó-á Moyisi tyi kònsàhnó wâl kópúle, mē ní minne n pi pé tyí kōle ñ pé yõ we n vi n mo, té sé wâl kó-ò náh mó tō íne dé.

21 Mâh sō me tyi kònsàhnó wâl kó-ńkēpú soko ò, mē n ne n pi pé tyí kōle, ñ pé náhnáh yõ we n vi n mo. Té képah náh n wěki ne, Liyel tyi kònsàhnó wâl kó-ńkē névi-á íne dé. Máh fyó me Krista tyi kònsàhnó wâl tẽne n ko, képah n wěki ne, Liyel tyi kònsàhnó wâl-á mé n ko.

22 Névye nónó Yesu yõ sěno náh yuku yahle, mâh me pé soko, mē ní minne n pi pé tyí kōle ne mé pé yõ vi n mo pè kō pè pi Yesu yõ sěpúle. Mâh sō me nédúké nónó soko ò, mē ní gblõy pi pi dùkúnó pólle pé yinne, ne mé pé túkù yõ we n vi n mo pè kō pè pi Yesu yõ sěpúle.

23 Mé me tyi nópi pólle n pi Nìvìnì tir yónó yah yuku yinne, ne pèpõri nê-á me ké soko, ní vyâh we ké soko.

24 Yé se pĩ ne ńkě wě kálnó tóló tópú pól-á ńkēne ne n me n to kéntáhkì soko, té pé nénúkù

ó-á n we ké yõrele té? Yépi to ne n to tẽ tyí kõle ké yõre we yĩnne.

²⁵ Wẽ kàlnó tóló tópú kwlónóno pól fẽ n syi yõ yõnó pɔ n we yĩnne, nê-á kè náh n mo n pi. Nte ápi kéle n pi yõ yõnó pɔ n we yĩnne, nê-á kɪ me kúmm.

²⁶ Képah ye nímɔ to me n to, té mé náh me n to n dah n mɔ dé. Mé me gbõnkukuri syí-ò yó sɔ, nê-á à náh n syi n dah n mɔ.

²⁷ Nmɔ nê-á Liyel weyne n yo no téló tyí, mé me ní wil gbẽnsêle n fõh ní gblõy tẽnó sɔkɔ, ne mé káh n pɔ n tekɪ yõ yõnó sɔkɔ.

10

Yisrayel no pi òkùle gbẽnni sɔkɔ

¹ N yúnpyé, nê-á á sútóbé yĩni tẽ Moyisi gbĩ sɔkɔ, mé me ké tyí ne yé yé dyɔ sah ne n kwne kéle. Pé pól sò me n kɔ nýírkì fob sò, té de kah pne yónsyâh sɔkɔ pé tóó.

² Pé pól de sɔkɔ nýírkì fob sɔkɔ ànê pne yónsyâh sɔkɔ wèlnwìlkìnó tyí kõle, à pi Moyisi sò tẽpúle.

³ Pé pól yõke núkú yõ wẽ tyí, nê-á wil Liyel tyí,

⁴ té me wɔ wɔ ni núkú we wɔ, nê-á wil Liyel tyí. Tédáhkì yó sɔkɔ ni ye sò kéle. Kéne tédáhkìle sò, Krista ye nê-á me n yuku péle.

5 Nte pé kan náh sò pí néglóle Liyel yah.*
Káh pí sě, pé ku kwe gběnni soko.

6 Kéne tyi ye pí, à ápi yí yiki, nê-á kú á kô á yí
náh tã n wil n pi tyítúkúni pínó tyí pépi tyí kôle.

7 Yé káh pí sãh fálpúle pépi tókú tyí kôle, pépi
nónó tyí-á yónóle Liyel wey sébéy soko ne níkě:
«Tówú ye kô tẽ à n yõ, té n wò, képah náh té
yuku à syáhle n syah.»†

8 Á ye káh á gblóy pí prònríbule, sã-á lésò pé
tókú kéle n pí, té nérî kèyõ gbõnúkú kyegbãm
(23 000) me ku pé soko gbìyìkì nùkúle.‡

9 Á ye káh Tẽ ñgběne n mo n yah, sã-á lésò pé
tókú pí kéle, té vyehe me pé kwãki ko.Š

10 Yé káh Liyel sèyòkèle n yo sã-á lésò pé tókú
kéle n pí, té yinyõ tònpi nê-á nékókèle n mo,
ñmo me po pé duku to.*

11 Tyi nópi ye pé yini tẽ, à névye yí yiki. Api
nónó-á me kékoyó tyénteno gbí me soko yò, ápi
yín ye pé tyi nópi wãrki, à gbáhdýáh di sah á
tyí.

12 Képah ye, nê-à me n sò ne páh me we su
yín palle, tẽ kyòmínóle n pí, à káh po yõ syiki.

13 Tõnmõno nónó-á yé yini tẽ yah, sěnkno ye
n no névi yõtãhsyile. Nte Liyel n ko ñ tyiyónó
sò. Á náh n ye tõnmõno yó ntẽ kô kè kãn pí n pi
yéle. Té tõnmõno-à yé we, à kú tẽnwenole yé kô

* **10:5** 10.5 - Yah n te Yáhnó 14.22-24 ; 28-38. † **10:7** 10.7 -
Syáh nê tyí-á n yo ásò soko yò, pé tò yah soko ye sò pé syah syáh
mène. Yah n te Yálnó 32.1-6. ‡ **10:8** 10.8 - Yah n te Yáhnó 25.1-9.
Š **10:9** 10.9 - Yah n te Yáhnó 21.4-7. * **10:10** 10.10 - Yah n te
Yáhnó 16 ; 17.

yé kɪ kè fwo, té kɪ yé wěkɪ syõ-nsahle, yáh ne we n wil n pi ké sɔkɔ sõ.

A ye káh ne n pi n soh tãnne

14 N yũnpyé pèplo, yé yé náh vi tãn tyi kõ pnépné.

15 Nmɔ me yéle n mɔ n kō yĩ pípú sɔkɔ. Képah ye, tyi nónó-á mé n yo yé tyí, yé sõ n yah sé tyí yõ yé gblõy.

16 Liyel yõke yõ gbíne, áyáh nkēne wɔ wɔ kwâh nê wɔ á wékinteno náh Liyel tyí, képah kéle n wěkɪ ne áyáh pi núkúle Yesu Kristale ñ tó kwénó gbõ yõ. Búrn nê tɔ-á nkēne à n kwɔkɪ n dibi n tah wě tyí, ké tɔ ále n pi núkúle Yesu Krista wil gběnsêle.

17 Búrn núkú ó ye me. Té ápi pípí nópi pól me kéne búrn núkú mè óle n tah. Képah ye, kè me á kɪ ne á pól sõ pi wil gběnsê núkúle.

18 Tir nê-á me n pi Yisrayel no niyó, yé yé fɔkɔ mɔ n yah képah tyí yõ kè. Pé sárká súkénkõ-nsah me Liyel tyí yõ. Képah ye, yípêy nónó-á pè n ko ké yõ sɔkɔ, pé nónó-á sé kyɔle n kɔ, pè me núkúle Liyelle.

19 Képah se n wěkɪ ne máh ne yõre-á me tãn ànê sãh fálnó kyɔ tyí?

20 Jó dé, mé ne sãh fálpú-á sãhlo nónóne n fal, sétãn tyí-á pè n fal séle, Liyel tyí náh. Mé náh me ké tyí ne yé pi núkúle sétãnne gbógbó.

21 Yé náh fẽ Tě ñgbě wóh sɔkɔ wɔ wɔ kwâh wɔ n pi, té tã yé yah vi n wɔ n pi sétãn tyí sɔkɔ.

Yé náh fě ne n yõ n pi Tě ñgbě tyí, té tã yé yah vi kyí n yõ n pi sétãn tyí.

²² Tĩ, Tě ñgbě nê-á ne á ne n me péwɔ ó tyí yõ, ñmɔ vyãh sò se á n yah n kõ nóh-ńsahle? Api tãhkì se kal ñ tyíle?

Gbílkinóle n sah Liyel yõ, á tyípinì pól sɔkɔ

²³ Kè me yónóle ne ñkě: «Tyi pól pínó gbàh me dénmonóle.» Nte yõre náh n we sé tókù sɔkɔ. «Tyi pól pínó gbàh me dénmonóle.» Nte sé tókù pínó náh yah yúkúnóle névile n kõ.

²⁴ Nnì yó ñtě káh ñ gblõy pékí-ńsah óle n yah n kõ dé, yé no téló pékí-ńtãnne n yah n kõ n kal.

²⁵⁻²⁶ Kè me wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy sɔkɔ ne ñkě: «Tě ñgbě tyí ye sétáh ànê ké sɔkɔ yíyìn pólle.»† Képah ye, yí nónó pól-á fyò me yãbrɩ sɔkɔ yòh sɔkɔ, yé kɩ fě sé pólle n yõ. Kè náh yĩne kè ne n me yótókóbíle yé tyí, yé kõ ye píkinyahno yó ñtě pɩ sé wĩl-ńtãn tyí sɔkɔ.

²⁷ Yesu yõ sě-ńkě névi yó-à ñ ye yõke yónóle, té á fě syi kyí, wàh yé nónó tokɔ pɔ, séle n yõ fwòó. Kè náh yĩne kè pɩ yótókóbíle á tyí ñ kõ ñ pɔ píkinyahno yóle n pɩ sé wĩl-ńtãn tyí sɔkɔ.

²⁸ Nte nnì yó-à yo á tyí ne ñkě, kò mènne, sãh fálnó kò-á kéle, tẽ wɔ yĩnne ànê ké tyí sɔno yótókóbí yĩnne, káh kè kɔ.

²⁹ Sɔno yótókóbí nê tyí-á mé yo ásò sɔkɔ yò, áwɔ tyí sɔkɔ náh ñne dé, nê-á yo ñ syah kéle, tẽ wɔ tyí sɔkɔ ye ñne. Nte nnì kɩ fě ne kwâh nê se

† **10:25-26** 10.25-26 - Yah n te Gbálnó 24.1.

4 Képah ye, dí nê-à yókúrí kwĩnki sah té nírile n pi, képah náh pi té me Liyel tẽntòle n syi n yo, ò yõtẽ ye à n yilo.

5 Nte sê nê-à ò yõ de mo sah té nírile n pi, képah náh pi à Liyel tẽntòle n syi n yo, ò yõtẽ ye à n yilo. Kè núkú me á ki ne ò yõ sõ à kye mo.

6 Sê nê-à ne m̀onsor tẽ n pi nkẽne, à ò yõ kye. Nte sen-à ne sê tyí ò yõ kyénóle, képah náh pi ké kónóle, à káh kè de n mo n sah kè.

7 Díne, Liyel kètò ye òne, ànê à Liyel yõ yõnóle n wẽki. Képah ye, à náh yĩne yókúrí kwĩnkínsàhnóle. Nte sê wo dí yõ yõnóle n wẽki.

8 Kèkõyó mo gbĩne, dí náh wil sê sokò, sê wo ye wil dí sokò.

9 Dí náh mo sê yĩnne dé, ònte sê mo dí yĩnne.*

10 Képah ye, yĩnyõ t̀onpibi yĩnne, kwáh yó yĩne kè ne n me sê yõ sokò, nê-á ki ò yĩn-ínsahle n wẽki.

11 Nte sépino pól sokò, ápi nóno tẽ-á me Tẽ òngbẽ wẽkile n kò, á ye pĩ ne nkẽ, dí yétò-á me sê tyí, sê to yétò mó me dí tyí.

12 Yé náh we di, sê wil dí sokò, té sê ye mó n dubi díne. Nte Liyel ye pi sépi pólle sã.

13 Yépi ntẽ kè sõ n yah kè; ké yah se sê Liyelle ne n ni ò yõle dénm̀onsàhnóle?

14 A yĩne kégbó òkùle, yé náh pĩ ne nkẽ dí-à yòyùkù mo, sen-á kéle ò tyí di?

* 11:9 11.9 - Yah n te Yenesi 2.18-23.

15 Nte yòyùkù mónóle, yõ yõnó ye kéle sê tẽ wɔ tyí. Liyel kéle à kǒ, ò yõ yah vike yinne.

16 Névi nê tẽ wɔ-à kɪ tǒ me n yah n kǒ yékâb pí-ńsahle yĩ mè tyí yõ, tẽ pĩ ne ńkě, sě-á ápi n pi kéle à tahlı Yesu yõ sěpú tĩnkínó pól tɔ tyí.

Tẽ ñgbě yõke-á yĩne kè ne n yõ dùkù nêne

17 Té yah, máh tyi nónó tɔ yo n pi yé tyí núkúnúkú, sè we yò: Yé wě tükènmɔnɔnɔ me yényêhle n pi n kal yé tyí pèpeyne. Képah ye, mé náh fě yé sǒ n pi képah sɔko ló.

18 Ké gbenne, pè ne yáh wě tuke mɔ, gbékínó n ne n me yé wró. Té ńmɔ sěńó me ké yõ ne gbı-á me pé wey sɔko.

19 Nte gbékínó dùkù yó tẽ wɔ yĩne kè we yé wró sɔko, á kǒ à Yesu yõ sěpú kègblo pĩ n wah yé sɔko.

20-21 Nte gbékínó nê tyí-á mé n yo yé wró sɔko, yáh wě tuke mɔ Tẽ ñgbě yõke yõ gbíne, yé nénúkù núkú pól n núkú n yĩki n kyı yé yěngbě yõkeno tɔko n yõ. Képah sɔko, tókù n wũ kwekule, té tókù n ne n me sètènì sɔko. Kàh pi sě, Tẽ ñgbě yõke tẽ wɔ náh tǒ kéle yé n yõ légbíne dé.

22 Gbèn náh me yé tyí nónó sɔko-á yé kɪ fě yõkele n yõ, té kɪ n wɔ di? Tĩ, Yesu yõ sěpú tĩnkĩ se yé n yilo, té me ké tyí ne yé senne kwáh kěpú tẽ? Sǒ me mé kɪ yo yé tyí yò wé? Mé se yĩne mè yé sǒ? Pólle, mé náh yé sǒ n pi képah sɔko ló.

23 Yé yah, Tẽ ñgbě-á nêne ńmɔ kwɔ té mé me kéle yé kwɔ, kè we yò: Tẽ ñgbě Yesu-á kɪ sǒ n

dahbi n pi gbò sòkò sǒ nê lékâhne, lésõle à búrn tókò,

²⁴ té wẹkɪ Liyel tyí, té me kè kwɔkɪ dibi pé tyí, té me n yo pé tyí ne: «N̄yɔle, n̄mɔ wil ye, nê-á kɪ kǒ yépi yinne. Yé kéle n pi, yè yé lékám sah n̄mɔ tyíle.»

²⁵ Yǒke yóntenɔ náh, à tǒ wóh tókò sěntě óle ñivěne ké sòkò, té yo pé tyí ne: «N̄yɔle, n̄mɔ tǒ ye, nê-á kɪ kwɛ yépi yinne, kɪ pi yégbékè kwrónmɔnɔ késánnɛ Liyel ànê nénye wró. Yé kéle n pi, yè yé lékám sah n̄mɔ tyíle, gbímegbí yáh kéle n wɔ.»

²⁶ Yé yah, gbímegbí yáh búrn mène n tah té ñivě mène n wɔ gbí nène, Tě ñgbě kúnó tyí ye yé me n yo, fók kɪ pɔ syɪ n̄ syinponɔ tyí.

²⁷ Képah ye, névi nê-à búrn mène n tah té ñivě mène n wɔ, té tǐ pi ñukù náh me ple, tǐ me pèkèle n pi Tě ñgbě wil ànê n̄ tǒ tyí pindeno sòkò.

²⁸ Nénúkù núkú pól yĩne pé pé gblǒy ñukù kyomɪ yah palle, pè mó pyě búrn mèn tah, pè mó ñivě mèn wɔ.

²⁹ Yé náh wɛ à, névi nê-à búrn mèn tah té ñivě mèn wɔ, té tǐ náh sè mɔ kǒ Tě ñgbě willɛ, tǐ me pèkèle n yori n mɔ n̄ gblǒy yǒ.

³⁰ Képah yĩn ye yámpú ànê néfukulóle pípi yé wró, té yé nahnáh n̄tǐ me ku.

³¹ Ayáh me n sǒ n yah palle á gblǒy tyí sòkò, Liyel tukey náh n syɪkɪ n pi á yǒ.

³² Nte Tě ñgbě náh me ké tyí ne ápi tɔ tyí kyɪ yɪkɪ wě tyí ànê kèkǒyó névyele, képah ye à kǒ à

ápìlè n fõh á kwɔ yĩnnɛ.

³³ Képah ye ní yúnpyé, yâh tuke mo Tě ñgbě yõke yõ yĩnnɛ, yé pól wě syɩkɩ.

³⁴ Kwɛkɩ-à mɛ nê tẽ, tẽ yõ ñ tĩnnɛ. Kàh pɩ sě, yé nâh Tě ñgbě pèkè yɔrɩ n mo n pi yé gblõy yõ yé wě tũkènmɔnɔnɔ sɔkɔ. Tyi téló nónó-á wũ, mâh pɔ pɔ yé tĩnnɛ gbí nênnɛ, mé kɩ sépi tyí yah wah.

12

Liyel Mirki-á tyi nónó pínó yòbènrɩlɛ névile n kɔ

¹ N yúnpyé, Liyel Mirki-á tyi nónó pínó yòbènrɩ tẽ wɔlɛ névile n kɔ, mé nâh mɛ ké tyí nɛ yé nɛ n mɛ sé yítũri sɔkɔ.

² Yépi ntẽ pĩ nɛ gbí nê-á lésõ yé nâh tɔ̀nì Liyel pĩ, vî-ñsah yó ntẽ nâh sò mɛ yé tyí né tãn yah ó tónkõnɔ nâh tɔ̀, sépi nónó-á sè nâh fě n wɛkɩ.

³ Képah ye, mé kéle n yo n yíi yé tyí nɛ Liyel Mirki-à mɛ névi nê yahle n tẽ, tẽ nâh fě n yo n pi nɛ ríkě Yesu tyí yɩkɩ; ànê nɛy to nâh fě n yo n pi nɛ ríkě Yesu-á Tě NGBÈNÈ né Liyel Mirki nâh tẽ tẽ yahle.

⁴ Tyi duke nâhnâh pínó yòbènrɩ kɩ fě wɛ, ñtɛ kéne Liyel Mirki núkúní ó ye séle névyelɛ n kɔ.

⁵ Liyel tãn duke mɛ dò, ñtɛ Tě ñgbě núkúní tyí ye sé pólle á n pɩ.

⁶ Tãn pɩ dùkúnó mɛ dò, ñtɛ Liyel núkúní ó ye sé pól pínó tãhkìlɛ nénúkù núkú pólle n kɔ.

7 Liyel Mirki ye tir fẽnpuno yòbènrile nénúkù núkú pólle n kɔ̃, no pól tyí pekɩ yĩnne.

8 Liyel Mirki nkẽne yòbènrile nn̂i kɔ̃, à n ne n wekɩ yípi sɔkɔ, té kene Mirki ó ntɔ yòbènrile nn̂i kɔ̃, ă tyile n pne n yo.

9 Kene Liyel Mirki ó ye tɔ nkẽne yòbènrile nn̂i kɔ̃, à n sɛ yíi Tẽ ngbẽ yɔ̃, kene Liyel Mirki núkúni n tɔ yòbènrile nn̂i kɔ̃, ă yámpúle n de n mo.

10 Kẽ yòbènrile nn̂i kɔ̃, ă gb̂il tyile n pi, ò té yòbènrile nn̂i kɔ̃, ă Liyel tẽntòle n syi n yo. Kẽ yòbènrile nn̂i kɔ̃, ă Liyel Mirki tyípinne n wah n pne sétãn tyí sɔkɔ. Kẽ yòbènrile nn̂i kɔ̃, ă wénkákíle n wekɩ nê-á à nãh kè sãh, ò té yòbènrile nn̂i kɔ̃, à n fẽ sé yahle n yo.

11 Kene Liyel Mirki núkúni ó tɔ vyãh ye sépi pólle. Kẽ tyi fẽnpuno yòbènrile dibi nénúkù núkù pól kɔ̃, à yĩne nê-á ké dyɔ.

Yesu yɔ sɛpú-á tɔkɔ sãh névi wil gbẽnsêle dükù nêne

12 Névi wil gbẽnsêle, núkú ye kéle. Nte tãntãn me dò ké tyí. Ké tãntãn dò fyé yɔ̃, wil gbẽnsê núkú ye kéle. Névyé nónó tɔ-á me kwrónmɔnɔle Yesu Krista sɔkɔ, sɛ ó ye pépi tɔle.

13 Yé nãh we di, kè se Nsyifuno ò, kè se nónó nãh pi Nsyifuno ò, kè se yɔ̂bi ò, kè se gblɔ̂y yɔ̃ névyé ò, Liyel Mirki núkú mè ó gbò yɔ̃ sɔkɔ ye á pól wèlnwilkínó we, à pi wil gbẽnsê núkúle. Kene Liyel Mirki mè ye me á pól sɔkɔ.

14 Wil gběnsêle, tãntãn me dò ké tyí, fí núkú ó náh ké tyí.

15 Gbáhkì-à sò me ne péwɔ náh fyò pi gbòle, wil gběnsê tyah yó náh mó péle, képah se náhki kè kò kè náhki gbɛ wilki wil gběnsê sokɔ?

16 Níkí-à sò me ne péwɔ náh fyò pi yíne, wil gběnsê tyah yó náh mó péle, képah se náhki kè kò kè náhki gbɛ wilki wil gběnsê sokɔ?

17 Wil gběnsê pól-à sò me yíne, kè náhki n nohnɪ sɔ? Ké pól-à sò me níki, kè náhki pãne n tokɔ sɔ?

18 Nte Liyel ye wil gběnsê tãntãn pól mɔ ké sokɔ, à yíne ñ dyɔ dyɔ tẽne.

19 Wil gběnsê pól-à sò me fí núkú óle, wil gběnsê náh náhki n me n pi.

20 Nte sě náh dé, wil gběnsêle, núkú ye kéle, té tãntãne dò ké tyí.

21 Kãh pi sě, yí náh fě n yo n pi gbò tyí ne, ké yétô náh me pé tyí. Yò tɔ náh fě n yo n pi gbyêh tyí ne, sé yétô náh me pé tyí.

22 Nte wil gběnsê tãntãn nónó ntě wɔ-á pyě á ki ne sohki kósyì me sé sokɔ, yétô me sé tyí.

23 Wil gběnsê tãntãn nónó-á sè náh me n mɔ n kò n yí, sépi ye pyě à n ne n tɔ n sah n tẽ. Sé nónó-á sé tyí yónó me senne, à n ne n yah n dah n mɔ yí sépi tyí sokɔ,

24 té nónó wɔ-á me palle, à n pyě sépi sah. Wil tãntãn nónó-á á náh me séle n mɔ n kò kwâh yóle, Liyel-á wil gběnsê mɔ, à gbílkinó sah kal

sépi yõ.

²⁵ Kãh pi sě, wil gběnsê tãntãn nãh wěne n we n mɔ. Sé pól me wě těńó ple ðùkù nùkùle.

²⁶ Ké tyah yó-à me kwlónó sɔkɔ, sé tėló tɔ n ne n me n kwlo kéle wě tyí. Té gbílkinó-à mó n sah ké tyah yó yõ, sé tėló tɔ n mó ké nìvìnì pi kéle wě tyí.

²⁷ Nte yé yah kè, yépi ye Krista wil gběnsêle ðò. Yé nénúkù nùkù pólle, Krista wil gběnsê fí yó ye yéle.

²⁸ Yé nãh we di, Liyel me nósýó wilki sah Yesu yõ sěpú fĩnkì sɔkɔ pé tyí tyíle: Gbenne, à Yesu těntò névye yah wilki. Ní-òle, à Liyel těntò syínyopu yah wilki. Tõ-òle, té kwópú yah wilki. Képah nãh, gbĩlɛpɛbɛ me syɪ. Té me yámpú fěndenmɔnɔ yòbènrɪle túkù kɔ, té névye yòhnìnmɔnɔ yòbènrɪle túkù kɔ, té névye yah těńó yòbènrɪle túkù kɔ, té yòbènrɪle túkù kɔ pè fě wénkáhkinɔle n wɛkɪ nónó-á pè nãh sè sãh.

²⁹ No pól se yó pi Yesu těntò névyele, képah nãh pi Liyel těntò syínyopule, képah nãh pi kwópúle, képah nãh pi gbĩlɛpɛbɛle?

³⁰ Tí, no pól se yó pi yámpú dénɔpule, képah nãh pi wénkáhkinɔ wékípúle nónó-á pè nãh sè sãh, képah nãh pi wénkáhkí nópi yah yópúle?

³¹ Kãh pi sě, tir nê fěnpɪnɔ-á kɪ névi yohnɪ mɔ kal, yé képah yòbènrɪ yah n kɔ.

Nte mé kɪ tɔ yé wěkɪ wěkì yóle nê-á ple kal sé tėlólle.

13

Wĕ wró tyínɔɔle

¹ Nmo-à kɪ sɔ́ névye welɔle n wɛkɪ, à tahlɪ yínyõ tɔ̀npɪbɪ welɔ́ ntě tyí, té tyínɔɔ náh me ní sokɔ, mé me á kɪ ne ntey yó sɔ́ mo tú, képah náh pɪ kĕnkĕkì yóle.

² Nmo-à kɪ sɔ́ me Liyel tĕntò welɔle n syi n yo, Liyel-à kɪ sɔ́ me tyi pólle n wĕkɪ nónó-á sò me wɔ̀b̀nsàhnóle, ànê nmo-à kɪ sɔ́ me tyi pólle n pne, Liyel yõ sĕnó-à kɪ sɔ́ me ní sokɔ nê-á ymole n tokɔ n yal sé mé-ńtãn sokɔ té tyínɔɔ náh me ní sokɔ, kwâh yó náh ńne.

³ Nmo-à kɪ sɔ́ ní gbãn yí pól dibi kwéndébé kɔ̀ ò, nmo-à kɪ sɔ́ ní wil gbĕnsê ntě kɔ̀ pè suke nyàh sokɔ ò, té tyínɔɔ náh me ní sokɔ, kè náh tir yó pɛkɪ n pi ní tyí.

⁴ Tyínɔɔ-à me névi nê sokɔ, tĕ tyile n sro, ă yòhǹnmonɔle n pɪ, à náh yíwilkìle n pɪ, à náh ò gblɔ̀yne n wĕkɪ, à náh ò gblɔ̀yne n gbilki.

⁵ Tyínɔɔ-à me névi nê sokɔ, tĕ náh sen tir yó ntĕne n pɪ, à náh ò wíl-ńsah óle n yah n kɔ̀, à náh ò fòkɔle n vyãh, ànê à náh ney tyíle n tĕ n sah ò fòkɔ.

⁶ Tyínɔɔ-à me névi nê sokɔ, tyíkĕkì pínó náh n pɪ nìv̀nì tirlɛ ò tyí, gbɪ wĕkì kóló nìv̀nìne òne n kɔ̀.

⁷ Tyínɔɔ-à me névi nê sokɔ, tĕ tyi pólle n yõ n mo. Tyi tyi pól sokɔ, à n ne n me sĕnóle Liyel yõ, ò yáh-ńsah náh n tye, ànê à n ne n me gbah n tĕ.

⁸ Yĩn nãh me tyínɔnɔ tyí. Liyel tēntōnè syínyonɔ kɪ pɔ tye, wénkáhkínɔ wékínó kɪ pɔ yal mɔ, pnènó tɔ kɪ pɔ tye.

⁹ Api pnènó nãh dal mɔ, ànê á Liyel tēntōnè syínyonɔ tɔ nãh dal mɔ.

¹⁰ Nte sé píndalnɔnɔ gbĩ-à kɪ se Liyel tyí gbĩ nêne, légbíne sépi nónó-á sè nãh dal mɔ, sè kɪ tye.

¹¹ Máh lésɔ me wēnpirle gbĩ nêne, n wɛkɪ dùkù, ànê n sɔnɔ dùkù, ànê n tyi yah dùkù pól sò me wēnpir tyí kòle. Nte máh pɔ wah mɔ, mé wēnpì tyi yal mɔ.

¹² Núkúnúkú, ápi me tyile n yah yĩrkòò, á kɪ ne dwǒldyâh ñròò yó sɔkɔ sǒ á n yah séle. Nte á kɪ pɔ sè we n pi kyòò. Núkúnúkú, ñmɔ pnènó nãh dal mɔ. Nte mé kɪ pɔ sè pĩ sǒ-á Liyel ñne n pne.

¹³ Núkúnúkú, tyino tǔnó nópi wɔ ye sépi nãh n tye n pi: Liyel yǒ sēnóle, yáh-nsah tyé-ńkēne, ànê tyínɔnɔle. Nte nê-á kal sé pólle, képah ye tyínɔnɔle.

14

Liyel Mirki-á tyi nónó pínó yòbènrɔle n kǒ Yesu yǒ sēpú tĩnkì yohnu n mɔ yĩnne

¹ Yé gbah n tē, yé tyí nɔ wē tyí. Liyel Mirki-á tyi nónó pínó yòbènrɔle n kǒ, yé sé tɔ yah n kǒ, té ké nê wɔ-á Liyel tēntò syínyonɔle, yé képah wɔ gbah n yah n kǒ n kal.

² Yé nãh we à, névi nê-à wénkáhkíle n wɛkɪ nê-á à nãh kè sãh, Liyel tyi wǒbìnsàhnó ye

ńkĕne à n ne n yo Liyel Mirki gbò yõ, nónó-á névye náh séle n nohnı. Kàh pı sĕ, névye tyí náh tĕ n ne n yãh dé, Liyel tyí ye.

³ Nte névi nê wɔ-à Liyel tĕntòle n syi n yo, névye tyí ye tĕ n ne n yo n mɔ, ò yah yúkúnóle péle n kǒ, ò té sóréle n mɔ pé sokɔ, ò té pé nnɔle n sũ.

⁴ Té nê-à wénkáhkíle n wekɪ nê-á à náh kè sãh, tĕ me ò gblǒy ó yah yúkúnóle n yah n kǒ. Nte nê-à Liyel tĕntòle n syi n yo, tĕ wɔ me Yesu yõ sĕpú fĩkĩ pól yah yúkúnóle n yah n kǒ.

⁵ Yé pól-à sò me wénkáhkínɔle n wekɪ nónó-á yé náh sè sãh, kè náhkı ple ó; òte yáh kɪ Liyel tĕntòle n syi n yo, képah kɪ nɔ kal í tyí. Névi nê-à wénkáhkíle n wekɪ nê-á à náh kè sãh, té ké yah náh tĕ we yo Yesu yõ sĕpú fĩkĩ wĕkɪ kè kǒ kè yah yúkúnóle pè kǒ, yõre náh me tĕ sokɔ à nɔ Liyel tĕntò sínyó-òle.

⁶ N yúnpyé, sǒ-á mäh nítyínɔ pɔ yah yé tyí, té wénkáhkíle n wekɪ yé tyí, tir nê me kè kɪ pekɪ yé tyí, né kè náh pı tir yóle Liyel í wĕkɪ mé yo yé syah, képah náh pı pnèno yóle, képah náh pı Liyel tĕntòle mé syi yo yé tyí, képah náh pı kwónó yóle mé yé kǒ.

⁷ Yé yah yímónìne kè, sǒ-á yíkile, képah náh pı gbrèyne; sàh n mónwàhnmɔ-ńkĕne, ney se kɪ fĕ sé yì òkù pĩ?

⁸ Té kèpǒ nê-á ńkĕne pè n fĩbı ò yo névye tyí ne pè yuku n sokɔ mékĩ fwó-ńsah, képah-à nítyínɔ fĩbínwàhnmɔ-ńkĕne, nê tĕ wɔ kɪ ò vi

mékì fwo yīnne?

⁹ Sě ó ye, yé nénporí-à wénkáhkíno yísyóle n weki nónó-á névyé náh me séle n nohni, tyi nónó-á yé n yo, pè ki pĩ sǒ séle?

Wékínmíndahnmono ye yé ki n weki n min n dah n mo ni soko.

¹⁰ Welo duke me dò kèkōyó, mé náh sé dan nítēne n pne. Nte kór me sé núkú núkú pól tyí.

¹¹ Nte mǎh wey nēne n nòhni-ńkēne, ké wékí-ò n pi nékáhne ní tyí, nímto to n mó n pi nékáhne tē tyí.

¹² Képah ye, Liyel Mirki-á tyi nónó pínó yòbènrile n kǒ, yáh me sépi yáhnkōno soko yò, sé nónó-á Yesu yò sěpú tǐnkile n yuku yahle, yé sépi náhnáh yah n kǒ.

¹³ Kǎh pi sě, nê-à wénkáhkíle n weki nê-á à náh kè sǎh, tē kè yah n kǒ Liyel tyí à ké yah yónóle à wēki.

¹⁴ Yé náh we di, níri pínó soko wáh wénkáhkíle n weki nê-á á náh kè sǎh, n n pĩ á ni soko ne wáh me nírile n pi, nte wey nê-á á n weki, áwo nítē náh kéle n nohni.

¹⁵ Nte sǒ me mé yīne mèn n pi wé? Mé ki nírile n pi wénkáhkí soko Liyel Mirki gbò yò, té ki kéle n pi ní noh noh wey to soko. Mé ki yùle n gbí wénkáhkí soko Liyel Mirki gbò yò, té ki n gbí ní noh noh wey to soko.

¹⁶ Kǎh pí-ńkēne sě, té á weyne Liyelle n kǒ wénkáhkí ó soko, nónó-á me ké sendile, pépi ki pi sǒ té ki yohni syi yo ne Liyel á wey mèn tē, wáh ki sǒ me n tǒ n sah n weki Liyel tyí sǒ n

pèpɔɔɔ pínó yinne?

17 A Liyel tyí tǒnsàhnwɛkɔnɔ mè-à kɪ sǒ me ple sǒ, kè náh yah yúkúnóle téló kǒ n pi.

18 Nmo n wɛkɪ Liyel tyí, máh sǒnpíle n wɛkɪ wénkáhkí sɔkɔ à kal yépi pólle.

19 Nte mâh me Yesu yǒ sǚpú tǐnkǐ wró, mâh wɛlɔ kwló wɛkɪ nónó-á névyɛle n kwɔ, képah tyí nɔ ní tyí kal wɛlɔ kèyǒ kwló (10 000) wékínó yǒ wénkáhkí sɔkɔ.

20 N yǔnpyé, yé káh ye yé tyi yah dùkù ne me wǚnpǐ tyí kǒle. Káh me pèkè pínóle, yé ne me wǚnpǐ yrǒ tyí kǒle. Nte tyi yah dùkù tǚ wɔ sɔkɔ, yé ne me yèwàhnì tyí kǒle.

21 Kè me wárkínsàhnóle Liyel wɛy sébɛy sɔkɔ ne Tǚ ngbǚ Liyel-á ne nkǚ: «Yìkǐ yó névyɛ ye mé kɪ kǒ pè kɪ yo mɔ no nǒpi tyí wɛy yó sɔkɔ, nê-á pè náh kéle n nohnɪ. Nte képah fyé yǒ, pè náh fǚ syi n noh n pi ní tyí.»*

22 Képah ye, wénkáhkí wékínóle nê-á á náh kè sãh, kè Liyel tãhkìle Yesu yǒ sǚ-ńkǚpúle n wǚkɪ. Nte Yesu yǒ sǚpú yohnɪ n mɔ yǐn náh kéle. Liyel tǔntǔnè wɛlɔ syínyonɔ wɔle, képah Liyel tãhkìle Yesu yǒ sǚpúle n wǚkɪ. Nte Yesu yǒ sǚ-ńkǚpú yohnɪ n mɔ yǐn náh kéle.

23 Sǒ-á Yesu yǒ sǚpú tǐnkǐ pól-à ntyǐnɔ me tuke mɔ, té yé pól núkú tyah wénkáhkínɔle n wɛkɪ à, nónó-á me ké sèndǐle, képah náh pɪ Yesu yǒ sǚ-ńkǚpú yísyó-à pɔ de nénpó, pè náh yé pɪ n pi vínpɪbɛle dí?

* 14:21 14.21 - Yah n tɛ Yesayi 28.11-12.

24 Nte kàh me Liyel tēntōnè wɛlɔɛ yé pól n syi n yo, névi nê-á me ké sèndyàhle, képah náh pɪ Yesu yõ sē-ńkē névi nê-à de pɔ nēnpó, yé wɛlɔ nópi pól nóhnó kɪ à kō à kɪ pĩ ne páh pèkè pɪ, pé tyí-á kah.

25 N fókósōnɔ wɔ̀b̀ntēnó pól kɪ wilki mɔ kènkwhàh yõ kwèyy. Képah sɔkɔ, à kɪ kɔ kwĩnki ò yah di sétáh kɪ Liyel gbilki, té kɪ n yo ne, kègbɪ tē yõ Liyel-á me yé wró sɔkɔ.

Yesu yõ sēpú tĩnkì-á yĩne pè ne n pɪ sɔ pàh wē tuke mɔ

26 Sɔ me á yĩne à ne n pɪ wé, ní yúnpyé? Yáh tuke mɔ ne yé Liyel ni gbí nēne, òn̄n̄ kɪ fē yìkì gbɪ, òn̄n̄ mó kwónó kō, òn̄n̄ mó Liyel tyi wēkínóle n we n yo, òn̄n̄ mó wénkáhkíle n wɛkɪ, òn̄n̄ mó wénkáhkí mè yahle n yo. Sépi pól yĩne sè yah yúkúnóle Yesu yõ sēpú tĩnkìle n kō.

27 Nósý-à me ké tyí ne pé wénkáhkínɔle n wɛkɪ, kè káh kah népí nímí, képah náh pɪ tǔmí yõ. Pè mó wēne n syikɪ n wɛkɪ. Té òn̄n̄ mó ne me, nê-á kɪ fē sé yahle n yo.

28 Nte sé yah yó-ò-à mé-ńkēne, wénkáhkí wékí-ò mè yĩne à ò vyāh vike Yesu yõ sēpú tĩnkì wró. Tē Liyelle n ni ò fɔkɔ táh, ò gblɔy tyí.

29 Nónó-á Liyel tēntò syínyopule, pépi népí nímí, képah náh pɪ tǔmí wɔ yĩne pè wɛkɪ, téló mó ne n me pé wɛlɔɛ n sohlɪ n yah.

30 Nte Liyel-à tir yóle òn̄n̄ yó wēkɪ, nê-á sò me n wɛkɪ, òmɔ yĩne à ò vyāh vike, tē mó ò tyí yo.

³¹ Yé pól kɪ fě Liyel tẽntõnè wɛlɔlɛ n syi n yo nɛnúkù núkúle, nê-á kɪ no pól kɔ̀ pè kɪ kwónó wɛ, ànê sórɛ kɪ de pé sɔkɔ.

³²⁻³³ Liyelle, tyífě tyí náh nɔ̀ ò tyí. Tir tɔ̀nsàhnɔ̀nɔ̀ tyí nɔ̀ ò tyí, yèvɪnɪ Liyel ye ònɛ. Képah ye Liyel tẽntõnè syínyopu yĩne pè nɛ mɛ n fyãh n pne pé gblɔ̀y yõ.

Sɔ̀-á kéle Yesu yõ sɛ́pú tĩnkínó pól sɔkɔ,
³⁴ wě tükènmɔ̀nɔ̀nɔ̀ pól sɔkɔ, syó yĩne pè tẽ syísyí. Pè náh yĩne yóndahnɔ̀nɔ̀lɛ wɛy sɔkɔ. Pè yĩne pè tẽ gblɔ̀y tĩkínmɔ̀nɔ̀ sɔkɔ, sɔ̀-á tyi kònsàhnó yo kéle.

³⁵ Pàh mɛ ké tyí nɛ pé tir yó dùkù pĩ, pè pé pɛbɪ piki yah gbèn sɔkɔ. Ké yah náh sê nɛ n yo n dah n mɔ̀ wɛy sɔkɔ Yesu yõ sɛ́pú tĩnkí sɔkɔ.

³⁶ Liyel wɛy sɔ̀ se tyah yépi tyí? Yépi ó se noh kéle?

³⁷ Névi nê-à mɛ n sɔ̀ nɛ Liyel tẽntõ̀ syínyo-ò-á péle, képah náh pɪ, Liyel Mirki-á mɛ pé yahle n tẽ, wɛy nê-á mé n wãrkɪ n tekɪ n mɔ̀ yé tyí yò, tẽ yĩne à kè fě syi nɛ Tẽ ògbě tir kònsàhnó-á kéle.

³⁸ Nte névi nê-à képah mónkò-ònkɛnɛ, Liyel náh mó mɛ tẽnɛ n mɔ̀ n kɔ̀ ló.

³⁹ Kàh pɪ sě ní yúnpyé, yé Liyel tẽntõnè wɛlɔ̀ syínyonɔ̀lɛ n yah n kɔ̀, té yé káh wénkáhkí wékínó tɔ̀ yah kɔ̀.

⁴⁰ Nte tyi pól yĩne sè nɛ n pɪ sé yah yõ, ànê sè mó nɛ n tɔ̀ n sah n pɪ.

Nìvìnì tir-á nê yo Krista lékó yìlkinmɔɔ tyí sɔkɔ

¹ N yúnpyé, mé με ké tyí ne mé yé dyo to kō Nìvìnì tir mè tyíle, nê-á mé yo sɔkɔ yé tyí, képah nê-á yé kè fě syi té με ké wěkìle n kɔ n yíí.

² Képah gbò yò sɔkɔ, yé kɪ pwáhnmɔɔ we, yáh kɪ n kɔ ké wěkì yò máh kè yo sɔ yé tyí. Kàh kɪ pí-ńkēne sě, ké yò sěno kɪ pɪ yò kēne yé tyí.

³ Nmɔ-á kwónó we nê yò, képah ñgbò ye mé yé kwɔ ne Liyel ney yáhntɔkɔɔ-á ku ápi tyípêl yinne. Sě ye kéle wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy sɔkɔ.

⁴ Mé tǔ kwónóle yé kō ne wǎh yí, té ké sèpìn tǔ-ò sǔle ñ lékó με yilki mɔ. Sě ye kéle wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy sɔkɔ.

⁵ A ñ gblǔyne Pyeri wěkɪ, képah náh té gblǔyne pé népì gbōnimí* wěkɪ, pépi nónó-á ñ tēntò névyele.

⁶ Képah náh, à pɔ ñ gblǔyne ñ tò sáhpu népì kyekwé (500) kahnɪ wěkɪ fí núkú sɔkɔ. Pépi kan me min sɔkɔ kwey nɔ yò, té pé túkù wɔ ku.

⁷ Képah náh, té ñ gblǔyne Nsyakɪ wěkɪ, té me ñ gblǔyne ñ tēntò névye pól wěkɪ.

⁸ Pépi pól tyí sókóntenɔ náh, à me ñ gblǔyne ñmɔ to wěkɪ, ñmɔ nê-á piri kòndal-ńkē tyí kǔle.

⁹ Nmɔ ye Yesu tēntò névye sɔkɔ tyíí tēne. Mé náh yīne yénóle Yesu tēntò névile, máh sǔnpíle

* **15:5** 15.5 - Népì gbōnimí nónó tyí-á n yo ásò sɔkɔ yò, yíndyíní ye sò kéle Yesu tēntò névye tyí. Pàh sǔ me tú-ńkēne, pè péle n ye sě.

fóhnó sah ñ yõ sěpú tǐnkǐ yõ.

¹⁰ Nte máh swǎ nê sǎkǎ kweyne yò, Liyel pèpǎru gbò yõ sǎkǎ ye ñne ké sǎkǎ. Pèpǎru nê-á à pǐ ñmǎ tyí, kè náh sǎkǎ de ni sǎkǎ. Yé náh we di, ñmǎ ye tò pǐ kal á no téló pólle. Nte ñmǎ tẽ wǎ tǎhkǐ náh n pǐ kéle dé, Liyel-á pèpǎru nê pǐ ní tyí, képah gbò yõ sǎkǎ ye mé n pǐ kéle.

¹¹ Képah ye, kè sǎ ñmǎ ò, kè sǎ pépi ò, kéne Nìvìnì tir mè ó ye á pól me n yo. Képah yõ ye mó tǎ yépi tǎ me sě.

Lékyî pónyilkinmǎnǎle

¹² Ápi-á kéle n yo n wah ne ñkě Krista lékó-á yilki mǎ, sǎ me té yé túkù ne lékyî náh n yilki n mǎ n pi?

¹³ Lékyî-à kǐ me pǎ n yilki n mǎ n pi ñkěne, Krista lékó tǎ náh mó yilki mǎ dò.

¹⁴ Té wǎh me yíkinmǎ-ñkěne, ápi Nìvìnì tir yónóle, nònó ye kéle, yépi tǎ Krista yõ sěnóle mó, nònó ye ké tǎle.

¹⁵ A wil képah sǎkǎ, kǎh sǎ me gbule ne lékyî náh n yilki n mǎ n pi, mìnì yónsǎhpu ye ápi ñtẽne Liyel yõ sǎkǎ, áyáh sǎnpǐle ne wǎh Krista lékó yilki mǎ, té à náh se mó tǎ kè pǐ.

¹⁶ Lékyî-à kǐ me n yilki n mǎ n pi ñkěne, Krista lékó tǎ náh mó yilki mǎ dò.

¹⁷ Té Krista lékó-à kǐ me yíkinmǎ-ñkěne, yé sěnóle ñ yõ, nònó ye kéle. Yé me sě yé tyípêl sǎkǎ.

¹⁸ Té névye nónó-á sě Krista yõ té ku, pépi tǎ tyí ye mó yiki.

19 Kàh kɪ mɛ ápi á gbò sah Krista yõ, á min pɪ yĩnne kèkõyó mè tẽ ó sɔkɔ, yãm pípú ye ále à kal no pólle.

20 Nte gbɪ yõ sɔkɔ, Krista lékó ye yilki mɔ gbenne lékyí sɔkɔ, nê-á kéle ále n wẽkɪ n dal n mɔ ne névye nónó tó-á ku sɔkɔ, pé tɔ lékyí-á kɪ pɔ yilki mɔ.

21 Yé náh we di, nénúkù yó yĩn ye névye pólle kũ mɔ sɔkɔ yò. Té nénúkù yó tɔ gbò yõ ye névye pól lékyí kɪ pɔ yilki mɔ.

22 Sõ-á Adama náh tãn pól n ku, sẽ ó ye Krista yõ sɛpú pól tɔ kɪ tyé-ńkẽ min we.

23 Nte no pól lékyí kɪ yilki mɔ syɪ yuku wẽ náh, kãh yĩne sõ. Krista ñgbò lékó ye yilki mɔ. Képah náh, ñ syɪ n pɔ gbíne, nónó-á mɛ ñmɔ tyí yõ, pépi tɔ lékyí kɪ yilki mɔ.

24 Képah náh, tyi tyi pól tyɛ gbí kɪ nɔ. Képah tẽne, Krista kɪ mɛ névye fnèpu ànê tǒrínɔ, ànê tãhkínó duke duke pól tyí yɪkɪ, té kɪ yòtǒrí dahɪ Sú Liyel gbò.

25 Yé náh we di, Krista yĩne à ne n mɛ tǒrí yõ, fók kè pɔ n nɔ gbí nê-á Liyel kɪ sɛpébi pól pɪ Krista gbáhkì súnsàh-ñsahle.†

26 Kú ye kɪ pɪ sɛpe téyne, nê tyí-á kɪ yɪkɪ.

27 Liyel yiyĩn pól pɪ Krista gbáhkì súnsàh-ñsahle.‡

Nte kãh yo sẽ, pè náh ne Liyel tɔ-á dé, ñmɔ Liyel nê-á yiyĩn pól pɪ Krista gbáhkì súnsàh-ñsahle.

† 15:25 15.25 - Yah n tɛ Gbálnó 110.1. ‡ 15:27 15.27 - Yah n tɛ Gbálnó 8.7.

28 Yíyìn pól-à kɪ pɪ Krista gbáhkì súnsàh-̀nsahlɛ gbí nêne, ñmɔ Krista nê-á Pídíne, à kɪ ñ gblɔ̃y tiki mɔ Liyel yah, ñmɔ nê-á yíyìn pól pɪ Krista gbáhkì súnsàh-̀nsahlɛ. Képah sɔkɔ, Liyel kɪ tɔ́rí tɔkɔ dal mɔ yíyìn pól yõ.

29 Nte à, lékyî-à pɔ n yilki n mɔ n pi ñkêne, névye nónó-á pé gblɔ̃yne n wel n wilki ni sɔkɔ lékyî yinne, pè se náhkɪ kéle n pɪ? Lékyî tẽ-à me pɔ n yilki n mɔ n pi ñkêne, sɔ́ pɪ té pè pé gblɔ̃yne n wel n wilki ni sɔkɔ pépi yinne wé?

30 Té lékyî-à kɪ me n yilki n mɔ n pi ñkêne, sɔ́ pɪ té ápile dlo sɔkɔ gbímegbí wé?

31 N yúnpyé, sɔ́-á kéle gbile ne ní nɪ-á me vínóle yéle Yesu Krista yõ sɛ́nó yinne, sɛ́ tɔ ye kéle gbile ne swɔ́swɔ́ pólle máh me kũne n dɔ n yah.

32 Gbɛ́nképèl nónó-á sò me Yefesɪ kwil sɔkɔ, máh mékì fwo séle dùkù nêne nɛnpó, kàh sò me ne kèkõyó mè sɔkɔ min pɪ yìn tẽ ó sɔ́, yõre nê me mé náhkɪ wɛ ké sɔkɔ? Nte kàh me pɪ ne lékyî tẽ náh pɔ n yilki n mɔ n pi, á ye ne n yõ à mó ne n wɔ kè, ñsòne á kɪ se pɔ n ku n pi té.

33 Yé káh yé gblɔ̃yne n tɔ́ n mɔ dé, ñgbõ wáh nétúkù pɪ á kó-òle, ǎ á yõ yɪkɪ dé!

34 Mé kéle n yo yé tyí, túkù me yé sɔkɔ, pè náh Liyelle n pne. Nte yé pól sen ye kéle dò. Yé tɔ́ n tẽ kègbɪ yõ, yè yèsrey tyile n pɪ káh yĩne sɔ́, yè mó pèl pínó yal n mɔ.

Lékyî yilkinmɔnɔ wil gbɛ́nsê dùkùle

Liyel Mirki gbò yõ.

⁴⁵ Yé náh wε di, kè με wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy soko ne nkê: «Négben nê-á Adamale, négboy ye ñmole, nê-á min dah mo ñ soko.»[§] Nte Adama téy wole,* Liyel Mirki με ñmo soko, nê-á minne n kô.

⁴⁶ Wil gběnsê kėsán nê-á wε Liyel Mirki gbò yõ, képah náh pɔ gbenne dé, wil gběnsê gboy ye pɔ gbenne. Képah náh, nê-á wε Liyel Mirki gbò yõ, képah pyé pɔ.

⁴⁷ Puri ye mo Adama gbenne, sétáh névi ye ñmole. Adama ní-ò wole, ñmo wil yinyõ.

⁴⁸ Nê-á wil sétáh soko, sétáh yõ névyε με ñmo tyí kôle. Nê-á wil yinyõ, yinyõ tyínɔ mó με ñmo tyí kôle.

⁴⁹ Ayáh pi sétáh yõ névi mè kètòle dùkù nêne, sě ó ye á kɪ tɔ pɔ n pi n pi yinyõ névi mè tɔ kètòle.

⁵⁰ Yé yah, nê-á mé n yo yé tyí ní yúnpyé, kè wε yò: Wil gběnsê gboy náh fě n de n pi Liyel tɔrí soko. Pyáh pyáh kwáh tɔ náh fě tyé-ńkê min wε.

⁵¹⁻⁵² Yé yah, mé kɪ tir wɔ̀bìnsàhnó yó yo yé syah: Á pól tě wɔ náh n ku n pi dé. Nte kèpɔ́ téy-à pɔ fɪbɪ, á pól kɪ viri nénpó swɔ, yí víkényikunmɔnɔ wró. Kàh fɪbɪ gbí nêne, lékyî kɪ yilki mɔ, té pè náh tɔ n ku n yah n pi. Nte ápi nónó-à με min soko, ápi kɪ viri.

[§] **15:45** 15.45 - Yah n τε Yenesi 2.7. * **15:45** 15.45 - Adama téy nê tyí-á n yo ásò soko yò, ñmo ye Kristale.

53 Pyãh pyãh kwãh yĩne kè vi mo pi pyãh-ńkẽ kwãhle. Tè ku ku kwãh mó vi mo pi kú-ńkẽ kwãhle.

54 Nte pyãh pyãh kwãh mè-à po vi mo pi pyãh-ńkẽ kwãhle, té ku ku kwãh mè me vi mo pi kú-ńkẽ kwãhle, légbíne Liyel wey sébéy soko tir wárkínsàhnó mè kɪ wil, nê-á yo ne ńkẽ: «Kũ tyí ye yɪkɪ. Gbò ye syi ké tyí pnépné.»†

55 «Kũ, ńyãh me á tẽnwenole? Kũ, á kókè mo mo sòhki ńyãh?»‡

56 Névyé tyípékè pínó ye kũ sòhkiɛ, tyi kònsàhnó mó tãhkìɛ tyípékèɛ n kɔ.

57 Nte á ye wekɪ Liyel tyí, òmo nê-á tẽnwenole á kɔ tyi nópi yò á Tě ñgbě Yesu Krista gbò yò.

58 Képah ye ní yúnpyé pèplo, yé yé tah n sah yé ne me yínnóle gbáhkì núkú yò. Yé wãnne n mo yé gbáhtěno yò Tě ñgbě tò pínó soko. Yè mó pĩ ne yáh kwlónó nêne n pi Tě ñgbě tò soko, kè náh n pi n pi nònóle.

16

Pó mórí nê-á yah kɔ Yesu yò sěpú tĩnkì yohni n mo yĩnne, nónó-á me Yerusalemi kwil

1 A yuku pó mórí wo tyí tĩnne, nê-á kɪ Yerusalemi kwil Yesu yò sěpú yohni n mo, máh vɪnmɔnole Kalasi mara Yesu yò sěpú tĩnkìnó kɔ ne pè kè pi sɔ, yépi to kè pi sěntěne.

† 15:54 15.54 - Yah n te Yesayi 25.8. ‡ 15:55 15.55 - Yah n te Wose 13.14.

2 Dimansyi sōnó pólle, nê gbò-à nɔ nêne, à kè wilki n kēki n sah gbòpɔle. Yé káh n̄mɔ pónó óle n syiki pó mórí mónóle.

3 Képah sɔkɔ, máh pɔ pɔ, mé kɪ sébéynó wārki té kɪ sépi ànê pó nópìle yé névyé yáhnwìlkìnsàhnó gbò dahbi, pè kō pè kɪ kyɪ sè kō Yerusalemɪ sɔkɔ.

4 Káh kɪ se me nɔ n̄mɔ tɔ kyínó tyí, á kɪ wěkì pɪ núkúle.

Kóló nónó-á me Pole gbáhkì sò

5 Mé kɪ n pɔ n pi yé t̄inne. Máh kɪ n pi, mé kɪ sɔkɔ Masedonɪ marale. Képah ye mé kɪ kah té kɪ de yé t̄inne.

6 Máh kɪ pɔ, kè kɪ fě pɪ mé kɪ sèp̄in yísyó pɪ yé tyí. Gbòkénpi mé kɪ kwònvurɪ gbí pól ít̄ē pɪ n pi yé tyí. Képah sɔkɔ, yé kɪ fě yòhn̄n̄m̄ɔn̄ɔ pɪ n tyí n̄ kō mé kɪ yō sɔkɔ n̄ kólóle nénpó.

7 Kèpàhpíkì sɔkɔ, mé náh me ké tyí ne mé n pɔ n yah n sɔkɔ yé tyí ȳinyō. Tě ñgbě-à kɪ fě syi, mé kɪ wũ kɪ wô yó pɪ yéle.

8-9 N̄ fwópú sénsō me dò Yefesɪ kwil sɔkɔ ó, ñte wěkì ñgbě yó me we yiki mɔ n̄ tyí n̄ t̄ò we n pɪ ȳinne nénpó. Képah ye, mé kɪ t̄ē nénpó kɪ syi pɔ nɔ Pāntekɔtɪ syáh syah sō tyí.

10 Timotele, Liyel t̄ò ye à n pɪ n̄mɔ tyí kōle. Képah ye wàh kɪ pɔ pɔ yé t̄inne, yé ñ t̄ēnó ple t̄íkì kō kè káh à t̄ē yé wró sɔkɔ.

11 Nn̄i yó ít̄ē káh ñne n yilò dé. N̄mɔ me ñne n syiki ànê n̄ ȳunpyé Yesu yō s̄épúle. Képah ye,

wàh kɪ pɔ n yal yé t̃inne, yé yòhññm̃ɔnɔ pɪ ñ tyí ñ kóló ỹinne à k̃ɔ à pɔ ñ tnô yèvinɪ sɔkɔ.

12 Té á yúnpi Apɔlɔsɪ wɔle, mé sò kè yah k̃ɔ ñ tyí gbáhyí náhnáhle ne à kyɪ yé t̃inne ànê Yesu yõ s̃pú télólè. Té à náh sò me ké tyí pólle ne pé kyɪ yé t̃inne núkúnúkú. Nte wró-à pɔ we ñ tyí, à kɪ pɔ yé t̃inne sò yólè.

Wey syì-ñsahle

13 Yé káh yé dyɔ mɔ n fwɔ n t̃è. Yé su ỹin gbáhkì núkú yõ Liyel yõ s̃nó sɔkɔ. Yé yé nɪ syãh, yè mó yé tah n sah.

14 Yé tyi pólle n pɪ tyínɔnɔ sɔkɔ.

15 Ñ yúnpyé, Sitefanasi ànê ñ no ye pɪ négbrolè à pɪ Yesu yõ s̃púle Akayi mara sɔkɔ. Pè t̃ɔ me pé gbl̃y k̃ɔ ỹí me Yesu yõ s̃púle n yohnɪ n mɔ. Yé p̃ínó se yó me ké sɔkɔ té. Képah ye, mé kɪ t̃ɔ kè yah k̃ɔ yé tyí ne,

16 yé ne n sah s̃nknɔ névyè tyí yõ, à tahlɪ nónó tɔ-á me t̃àn nópilè n pɪ péle me n kwlɔ.

17 Sitefanasi ànê Fɔrtunatusi, ànê Asyayikusi ménólè ñne ásô, kè ñ nɪ vɪ ỹí. Pè ye me pɔ yé swɔ tɔkɔ.

18 Pè ñmɔ nɪ de à tahlɪ yépi tɔ tyí tyí. Yé ỹine yè f̃è s̃nknɔ névyè ỹígbíle n yo.

19 Asi mara Yesu yõ s̃pú t̃ink̃ínó n wekɪ yé tyí. Akilasɪ ànê Prisili à tahlɪ Yesu yõ s̃pú nónó-á Liyelle n ni n pɔ Akilasɪpi gbô, pé pól n wekɪ yé tyí T̃è ñgb̃è ỹinne.

²⁰ Yé yúnpyé Yesu yõ sěpú nónó pól-á me íne ásô, pé pól n weki yé tyí.

Yé pól weki wě tyí tyínɔnɔ wey pèpeyne.

²¹ Yé yah, nê-á mé n wãrki n teki n mo yé tyí ní gbòle, kè we yò: Nmo Pole n weki yé tyí.

²² Tě ñgbě Yesu tyí-à nó-ńkěne névi nê tyí, mé me ké tyí ne tě tyí yiki.

Maranata. [Pàh ne Maranata-á, ké kór ye: Tě ñgbě, pɔ!]

²³ Mé me ké tyí ne Tě ñgbě Yesu yòbènɔri pi yé tyí!

²⁴ Yé pól tyí nɔ ní tyí Tě ñgbě Yesu Krista yĩnne.

Toussian, Southern
The New Testament in the Southern Toussian
language of Burkina Faso: toussian du sud: wĩn
nìvìnì tirlɛ New Testament
Nouveau Testament en toussian

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc. in cooperation with
ANTBA

Language: Southern Toussian (Toussian, Southern)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-07-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Mar 2026 from source
files dated 9 Jul 2025

aaf2875e-90b5-5c14-b910-61579d3da2c7